VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 64 — Vol. XLI vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, toukok. 31 p. — Saturday, May 31, 1958

Ranskan presidentti Coty on vaatinut fasisti de Gaullen valtaan päästämistä

Ei ole mitään mahdollisuutta saada kansalliskokousta tukemaan kenraali de Gaullea -- ulkoasiainkomission puheenjohtaja Schumann

Pariisi. — Ranskan presidentti Rene Coty kutsui kenraali Charles de Gaullen luokseen torstai-iltana varoittaen kansalliskokoukselle, että ellei tätä fasistimielistä hyväksytä Ranskan uudeksi pääministeriksi, niin "olemme tällä hetkellä sisällissodan partaalla." Hän lisäsi, että hän eroaa toimestaan ellei de Gaullea hyväksytä pääministeriksi.

Kenraali saapui autolla 150 mailia etelään sijaitsevalta maatilaltaan ja uhkaili, että Ranskan armeija voi nousta kapinaan ellei hän pääse valtaan.

Entinen presidentti Vincent Auriol ilmoitti myös varoituksena, että kautta Ranskan on perustettu "yleisen turvallisuuden komiteoita" valmiina toimintaan.

Ranskan Kommunistipuolueen taholta annettiin lausunto, jossa tuomittiin "kaikki yritykset, missä muodossa tahansa, kenraali de Gaullen valtaan päästämiseksi."

Lausunnossa sanottiin, että kaikki sellaiset yritykset johtavat väistämättömästi sisällissotaan.

Kommunistisen puolueen taholta edelleen korostetaan voimakkaasti siitä, että maassa tullisi perustaa kansanrintama. Kommunistit muodostavat suurimman ryhmän kansalliskokouksessa. Heillä on 142 edustajapaikkaa. Seuraavaksi suurimman ryhmän muodostavat sosialistit, joilla on 100 edustajapaikkaa.

Presidentti Cotyn ilmoittaessa kansalliskokoukselle, että hän kutsuu de Gaullea muodostamaan uuden hallituksen, ottivat suurin osa kansanedustajista sen vastaan paheksumishuudoin. Kaikkialta kuului huutoja: "fasisteja" ja "salamurhaajia."

Kansalliskokouksen istunto keskeytettiin ja kaikki puolueet aloittivat kuumeiset puolue-edustajain kokoukset. Ensimmäisissä tiedonannoissa kerrottiin, että sosialistit, jotka tällä kertaa pitävät hallussaan voiman tasapainoa, pitävät itsepintaisesti kiinni siitä, että de Gaullea ei saa päästää valtaan.

De Gaulle on vaatinut pääministeriehdokkuutensa ehtona, että kansalliskokous pantaisiin hyllylle vuodeksi ja että hänelle myönnettäisiin täydet valtuudet tehdä oman tahtonsa mukaisesti. Sen hän on vain luvannut, että hän laatisi tämän vuoden kuluessa uuden perustuslain, joka alistettaisiin Ranskan kansan yleisäänestykseen.

Joidenkin kansanedustajain mielestä presidentti Cotyn tiedoitus kansalliskokouksessa merkitsee loppua kaikille toiveille aikaansaada sovintoa oikeiston ja vasemmiston välillä, joka olotila on todellisuudessa ollut veretöntä sisällissotaa viime kahden viikon aikana.

Kansalliskokouksen ulkoasiainkomission puheenjohtaja Maurice Schumann sanoi sanomalehtimiehille: "Kaikki on menetetty. Ei ole mitään mahdollisuutta saada yhtenäinen kansalliskokous tukemaan kenraali de Gaullea.

"Ei jää jäljelle muuta kuin muodostaa kansanrintama NYT tai parashutistit nyt ja kansanrintama kuusi kuukautta myöhemmin."

Neljä sivua käsittävässä lausunnossaan kansalliskokoukselle ja senaatille presidentti Coty sanoi, että hän ei näe vaihtoehtoa de Gaullen johtamalle "yleisen turvallisuuden" hallitukselle.

Hän sanoi, että hän nimittää de Gaullen hallituksen johtajaksi ja jos kansalliskokous ei hyväksy häntä, niin hän eroaa ja antaa presidentin paikan kansalliskokouksen puhemies Andre Le Troquerille, joka perustuslaillisesti on seuraava mies astumaan Cotyn virkaan tämänlaisen tilanteen sattuessa.

Sellainen toimenpide Cotyn toimesta merkitsisi oleellisesti neljännen tasavallan roskakorin heittämistä.

Puola vaatii Canadaa palauttamaan taideaarteet

Varsova. — Puolan hallitus on jälleen kääntynyt Canadan hallituksen puoleen ja pyytänyt palauttamaan Quebec Cityssa säilytettävät puolalaiset Wawelin taideaarteet.

Puolan ulkoministeriöstä jätettiin Canadan Varsovassa olevalle asiainhoitaja Wainman-Woodille nootti, jossa mm. sanottiin, että "vain näiden taideaarteiden palauttaminen voi palauttaa normaaliset suhteet Puolan ja Canadan välille".

Krakowassa sijaitsevan Wawelin palatsin taideaarteet kuljetettiin Canadaan saksalaisten Puolaan alkaman hyökkäyksen alkupäivinä v. 1939. Nykyään niitä säilytetään Quebecin Maakunnan Museossa.

Puolan nootissa mm. sanotaan, että Puola on 12 vuotta yrittänyt saada näitä Puolan kansallisia taideaarteita takaisin, mutta turhaan.

Vallankaappausta vastustetaan Korsikassa

Rooma. — Italian radio kertoi torstaina, että Sardinian saarelle palanneet kalastajat ovat selostaneet vastarintaliikkeen syntymisestä Korsikassa de Gaullen kannattajain vallankaappausta vastaan.

He ovat selostaneet, että Ajaccion kaupungin varapormestari, joka on kommunisti, on siirtynyt vuoristoon, missä hän järjestää aseistettuja sissijoukkoja.

Laskuvarjojoukot ottivat saaren hallinnon käsiinsä viime lauantaina ja kalastajat selostavat, että he ovat huolehtineet järjestyksestä. mutta ruokatavaroista on puute.

Preerian viljelykset huutavassa kosteuden puutteessa

Ottawa. — Liittovaltion tilastotoimiston antaman selostuksen mukaan preeriamaakuntien viljelykset ovat tällä hetkellä huutavassa kosteuden tarpeessa.

"Viime viikon kuluessa saimme varsin vähän sadetta ja lämpöinen ja tuulinen sää on jatkuvasti riistänyt maasta kosteutta", sanotaan raportissa.

Vehnäkylvöt on miltei loppuunsuoritettu, mutta huomattava osa kaurasta, ohrasta ja muista samanlaisista viljoista on vielä kylvämättä, erikoisestikin Albertassa.

Raportissa sanotaan, että heinäsirkkoja tulee huomattava määrä, erikoisestikin lounais-Manitobassa.

Lenin-palkintoja jaettu rauhan toiminnan johdosta

Lontoo. — Täällä ilmoitettiin torstaina, että Neuvostoliitossa on tiedoitettu Lenin-rauhanpalkinnon myöntämisestä viidelle henkilölle heidän työnsä johdosta rauhallisen rinnakkaiselon puolesta.

Moskovan radion laajalluksessa selostettiin, että palkinnot on myönnetty seuraaville henkilöille:

Professori Kaoru Yasui Japanista, joka on erikoisasiantuntija kansainvälisen lain alalla ja on tehokkaasti toiminut atomi- ja vetyaseiden kiellon puolesta; Arnold Zweig, joka on saksalainen kirjailija ja on kirjoittanut sotavastaisia romaaneja; Louis Saillant Ranskasta, joka toimii Maailman Ammattiliittojen yleissihteerinä; Arthur Lindquist, joka on ruotsalainen kirjailija ja professori Joseph Hromadka tšekkiläinen teologi.

Lenin-palkintojen voittajille annetaan palkinnon lisäksi kullekin 100,000 ruplaa ($25,000).

East Sullivan Mines haluaisi eroittaa kaikki työläisensä

Ja sitten ottaa heidät takaisin 20% vähemmällä

Ottawa. — United Steelworkers of America-unio pyysi eilen, että työministeri Starr sekaantuisi union ja East Sullivan-kaivosyhtiön väliseen riitaisuuteen Val d'Orissa, Quebecissa. Unio on syyttänyt yhtiötä siitä, että se aikoo eroittaa kaikki työläisensä tämän viikon lopulla ja sitten ottaa heidät myöhemmin takaisin 20 sentin tuntipalkanalennuksella.

Steelworkers-union canadalainen johtaja William Mahoney sanoo mr. Starrille osoittamassaan sähkeessä, että jos yhtiön haastetta ei oteta vastaan, niin se lamaannuttaa työläiset osallistumasta yhteistoimintaan Canadan uusien rajaseutujen kehittämiseksi.

Unionjohtaja sanoi, että saatuaan tavanomaiset verohuojennukset yhtiö on saanut $27,205,455 voittoa sitten v. 1949 alkuperäisen sijoituksen ollessa $4,028,755. Tämän lisäksi pääoman arvo on nelinkertaistunut saman ajan kuluessa.

"Varmastikin tällaisten fantaasten ja niin lyhyessä ajassa saavutettujen voittojen jälkeen yhtiöllä on jonkunverran vastuuvelvollisuutta pitää työläistensä ostokyky ehjänä sensijaan, että se pakoittaisi ottamaan vastaan pienempiä palkkoja ja saisi itse nauttia valtioavusta työläisilleen annettavan työttömyysvakuutuksen muodossa", sanoi mr. Mahoney.

Hän lisäsi, että sovittelulautakunta oli ehdottanut uutta työehtosopimusta samoin palkkaehdoin kuin edellisessä määriteltiin.

Yhdysvaltalaisia aseita on saapunut Libanoniin

Vaikka hallitus lupaa noudattaa nykyistä perustuslakia, oppositio vaatii pres. eroa

Beirut. — Tänne saapui laivalla Yhdysvalloissa valmistettuja tankkeja ja muita sotavälineitä Libanonin hallituksen valmistautuessa ryhtymään voimaperäisempään yritykseen murskata opposition joukot.

Vaikka hallituksen taholta väitetään, että kaikki on hiljaista, niin pohjois Libanonissa sijaitsevasta Tripolin satamakaupungista, jossa hallistusvastaiset taistelut alkoivat lähes kolme viikkoa sitten, ilmoitetaan hallituksen ja kapinallisten välistä aseellisista yhteenotoista.

Koko satama-alue täällä oli eristettynä kun tankit ja aseet puretttiin laivasta. Satamavirkailijat sanoivat, että tämä oli ensimmäinen suurempi Yhdysvalloista tullut aselähetys, joita Yhdysvallat on luvannut Libanonin hallitukselle.

Tiukkoihin turvallisuustoimenpiteisiin oli ryhdytty myös Beirutin lentokentällä, johon saapui aseita ja varusteita ilmateitse.

Vaikka pääministeri Sami El Solh sanoikin radiotiedossaan tiistaina, että hänen hallituksellaan ei ole minkäänlaisia aikomuksia tehdä perustuslaissa sellaisia muutoksia, jotka sallisivat presidentin virkakautta jatkettavan toiselle kuudelle vuodelle, niin oppositiojohtaja Saeb Salam sanoi, että Libanonin kansa "ei voi enää uskoa tällaisiin hallitukselta tuleviin lausuntoihin' ja vaati presidentin henkohtaista eroamista.

Little Rockissa neekerinuorelle päästötodistus

Little Rock. — Täällä tiistaina pidetyssä Little Rockin korkeakoulun päästötilaisuudessa myönnettiin päästötodistus yhdelle niistä kahdeksasta neekerioppilaasta, joille asevoimin viime syksynä turvattiin opiskelumahdollisuus entisellä yksinomaan valkoisten korkeakoululla täällä.

Kun päästötodistus ojennettiin 16-vuotiaalle Ernest Greenille, joka suoritti korkeakouluopintonsa lopuun, tilaisuutta seuraavan 5,000 ihmisen keskuudessa vallitsi melkein täydellinen hiljaisuus. Toisaalta ei valkoihoisiakaan oppilaita äpistöeerattu ja ainoa oppilas, joka sai kohdalleen suosionosoituksia oli Polion johdosta halvaantunut Robert Van Shaw, joka oli suorittanut opiskelunsa kotonaan koulusta johtavan kovääänisen välityksellä.

Päästötilaisuudessa oli runsaasti poliiseja ja he saattoivat Greenin tilaisuuteen.

Viholliusuudet jatkuvat Kuubassa

Havanna. — Siitä huolimatta vaikka viime kuukauden aikana Kuuban hallitus ilmoitti kukistancensa Fidel Castron vallankumousyrityksen, kuluvan viikon aikana on ainakin 16 kuollut yhteenotoissa.

Vallankumouksselliset tappoivat ainakin 4 sotilasta Guantanamossa joka on lähellä USA:n suurta meritukikohtaa. Myös eräs sanomalehtimies on surmattu Santiagossa. Näiden lisäksi 11 tuntemattoman henkilön ruumiit on löydetty edellämainitun kahden kaupungin kaduilta.

USAlle enemmän sukellusveneitä N-liittoa vastaan

Washington. — Edustajahuoneen valtiovarain valiokunta on toiminut vastoin presidentti Eisenhowerin ja hänen korkeimpien sotilaallisten asiantuntijain ehdotusta ja päättänyt valtuuttaa laivaston rakennuttamaan yhdeksän Polaris-sukellusvenettä, jotka voivat lähettää ohjuksia.

Valiokunnan jäsenien mielestä nämä sukellusveneet ovat tärkeitä siitä syystä, koska ne voivat huomaamatta liikkua lähellä Neuvostoliiton rannikkoa ja lähettää ohjuksia maaleihin.

Tätä tarkoitusta varten valiokunta päätti myöntää $600,000,000. Alunperin ehdotettiin rakennuttaa kolme Polaris-sukellusvenettä. Nämä sukellusveneet käyvät atomivoimalla.

Lakko uhkaa levitä Lontoossa

Lontoo. — Täman alueen bussiajurit ovat edelleenkin lakossa, joka on nyt kestänyt 27 päivää. Kaikkiaan 50,000 bussityöläistä on lakossa, joten lakko käsittää n. 2,000 neliömailin alueen ja n. 8,400 bussia.

Nyt Lontoon sähkölaitoksen n. 3,000 työläistä harkitsee myötätuntolakon alkamista bussiajurien lakon tukemiseksi. Sähkölaitoksen työläisten suunnitelmiin sisältyy niiden muuntaja-asemien sulkeminen, jotka varaavat sähköä maanalaisille junille. Tämä tekisi mahdottomaksi maanalaisten junien liikkumisen.

Maanalaisten junien miehistö on kieltäytynyt menemästä myötätuntolakkoon bussiajurien lakon tukemiseksi ja vaikka maanalaisessa on ollut tavaton ruuhka, niin Lontoon väestö on kuitenkin päässyt matkustamaan ilman suurempia vaikeuksia. Jos sähkölaitoksen työläiset lakkoutuvat, niin maanalaisia junia on mahdottomuus käyttää ja yleinen liikelaitos pysähtyy kokonaan.

Hallituspiireissä on jo keskusteltu sotilaiden käyttämisestä sähkölaitoksessa, jos työläiset lakkoutuvat.

Niagaran putouksen valaistusta parannetaan $154,000 edestä. Kuvassamme kaksi 20:stä valonheittäjästä, jotka asennetaan paikoilleen valaisemaan monin värein tätä kuulua putousta.

VIIME TIEDOT

Pariisi. — Presidentti Coty sanoi aloittavansa tunnustelut tänään (perjantaina) saadakseen selville poliittisten johtajain mielipiteet de Gaullen pääministeriehdokkuuteen nähden.

Tekoillisesti de Gaulle ei ole vielä asetettu pääministerin ehdokkaaksi. Silloin vasta kun tiedetään jos hän saa kansalliskokouksen enemmistön ohjelmalleen ja persoonalleen voi presidentti Coty virallisesti antaa hänelle valtuudet muodostaa uusi hallitus.

Detroit. — General Motors ja United Auto Workers-unio seisoivat vielä lujasti asemissaan eikä vielä ole näkyvissä mitään sopimusta uudesta työehtosopimuksesta. Nykyinen sopimus päättyy lauantaina kello 12.59.

Lontoo. — Lontoon satamatyöläisten lakko laajeni nopeasti tänään (perjantaina). Jo torstai-iltapäivään mennessä 14,000 satamatyöläistä oli lopettanut työnsä ja 83 laivaa oli vailla lastaajia ja lastin purkaajia.

Tunis. — Taistelu ranskalaisten ja tunisialaisten joukkojen välillä alkoi uudestaan etelä-tunisialaisessa Remadan kylässä.

Tunisian hallituksen antamassa tiedotuksessa sanotaan, että taistelu alkoi kun ranskalaiset yrittivät murtautua läpi tunisialaisten tiesulun.

Vanguard-ohjuksella tehty yritys oli toinen pettymys

USAn keinokuu epäonnistunut

Cape Canaveral, Fla. — Yhdysvaltain laivaston Vanguard-ohjuksella avaruuteen lähettämä 20-tuumainen satelliitti ei ilmeisestikään pysynyt aijotulla kiertoradallaan.

Laivaston taholta ilmoitettiin, että se putosi takaisin maan ilmapiiriin jossain Afrikan rannikon ja Länsi-Intian saarien välillä ja tuhoutui.

Tämä oli toinen epäonnistunut yritys saada mittauskojeilla varustettu 20-tuumainen satelliitti kiertoradalle maan ympäri. Kysymys on samasta satelliitista, josta presidentti Eisenhower puhui kun hän ensin ilmoitti v. 1955 Yhdysvaltain suunnitelmista kansainvälisen geofyysisen vuoden yhteydessä.

Vanguard sytytettiin kello 10.46 EST. Se läpäisi vähäisen pilvikerrostuman ja kahden minuutin kuluttua oli pois näkyvistä.

Ensin näytti siltä, että yritys oli onnistunut ja että satelliitti lähtee Vanguardin 6.4-tuumaisen kokeilusatelliitin ja Neuvostoliiton puolitoista tonnia painavan maan kiertolaisen kanssa kiertämään aijotulla radallaan.

Radio Corporation of America Riverheadissa N.Y. ilmoitti vastaanottaneensa radiosignaalin klo 11.50 illalla ja kuulleen sen aina kello 12.08:aan asti aamulla. Myös etelä-Atlantilla olevat radioasemat ilmoittivat vastaanottaneensa radiosignaaleja heti ohjuksen matkalle lähtemisen jälkeen.

Sitten vallitsi äänettömyys ja tarkkailuasemilta kautta maailman annettiin vain kielteisiä raportteja.

Laivaston tiedemiehet Cape Canaveralissa ja Washingtonissa tunnustivat Vanguardin käyttäytymisen olevan ihmetyttävän, mutta vasta seuraavana aamuna (keskiviikkona) he ilmoittivat, että yritys oli epäonnistunut.

Vanguard-ohjelman johtaja tri John P. Hagen, joka oli saapunut lähetyspaikalle seuraamaan yritystä, sanoi, että tämä 72 jalan mittainen ohjus "näytti toimivan hyvin jokaisessa kolmessa vaiheessaan."

Washingtonissa Kansainvälisen geofyysisen vuoden satelliittiohjelman puheenjohtaja tri Richard W. Porter antoi samanlaisen lausunnon.

Porter sanoi, että ensi kuukauden kuluessa tehdään seuraava yritys Vanguard-ohjuksella.

Hagen sanoi, että Antiguan saarella Länsi-Intian saaristossa sijaitsevan laivaston radioaseman vastaanottamat radiosignaalit osoittavat, että satelliitti "oli omaksunut kaarimaisen ylöspäin tähtäävän asennon."

Tämä sama asento jatkui, sanoi Hagen, satelliitin kulkiessa kaakkoon Atlantin yli.

Alustavien laskelmien mukaan satelliitti saavutti "noin 2,000 mailin huippuetäisyyden ja putosi takaisin maahan", sanoi Hagen.

Todennäköisesti satelliittin suunnan kulma maahan verrattuna oli liian korkea kolmannen vaiheen syttyessä noin 200—300 mailin etäisyydessä maasta. Jotta satelliitti olisi lähtenyt kiertoradalle maapallon ympäri olisi sen pitänyt kulkea miltei samansuuntaisesti maanpinnan kanssa.

Ilmeisestikin satelliitin kaari oli liian soikea ja kun satelliitti koskett maan ilmapiiriä se tuhoutui sensijaan, että olisi jatkanut matkaansa maapallon ympäri.

Näin otaksutaan, että maan ilmapiiriin joutumisesta johtunut kitka oli polttanut tämän pienen kullalla päällystetyn keinokuun poroksi.

Pettureita ei säästetä, sanoo EOKA-järjestö

Nicosia. — Kyproksen vapaustaistelijain järjestön EOKA:n keskiviikkona jaetussa julistuksessa sanotaan, että petturit, kuuluivatpa he mihinkä puolueeseen tahansa, tullaan teloittamaan.

Lentolehtisessä sanottiin: "Foot (englantilainen kenraalikuvernööri sir Hugh Foot) sanoo ettei tappaminen ratkaise Kyproksen ongelmaa, mutta hän unohtaa etteivät saarrot, kulkukiellot ja kotitarkastukset voi ratkaista mitään."

L-Saksa kannattaa Espanjan yhtymistä NATO-liittoon

Bonn. — Länsi-Saksan ilmoitetaan ehdottavan Espanjalle jäsenyyttä NATO-liitossa.

Päätökseen on päästy neuvotteluissa kenraali Francisco Francon ja Länsi-Saksan ulkoministeri Heinrich von Bretanon välillä, viimeksimainitun vieraillessa äskettäin Espanjassa.

NATO-liittolaisten ratkaistavaksi jää nyt kysymys siitä koska olisi edullisin aika toimeenpanna tällainen aloite. Länsi-Saksan hallitusjohtajat ovat huolissaan Ranskan hallituskriisin johdosta ja niinollen haluavat Espanjan NATO:oon liittämistä mahdollisimman pikaisesti. He pelkäävät, että Ranskan tapahtumat voivat aiheuttaa korvaamatonta vahinkoa NATO-liitolle, sanovat tarkkailijat täällä.

Maksuvapaita yliopistoja esitetty

Ottawa. — Edward Lockter ehdotti alahuoneessa keskiviikkona, että kaikissa Canadan yliopistoissa pitäisi antaa opetusta maksutta.

Tämä konservatiivipuolueen jäsen sanoi, että Canadassa on vapaat alkeis- ja keskikoulut ja siitä syystä tulisi pitää päämääränä vapaata opetusta Canadan yliopistoissa.

Hän sanoi kannattavansa stipendeja, mutta hän samalla korosti sitä, ettei niillä ratkaista Canadan opintoprobleemeja.

Canada kuluttaa vähemmän kuin kaksi prosenttia kansallisista tuloistaan opetukseen. Tämä on vähemmän kuin yksi leipä jokaista canadalaista perhettä kohden. Neuvostoliitto kuluttaa opetukseen 10 prosenttia kansallistuloistaan.

Kykenevien opettajain saaminen Canadan koulujen eri luokille on meidän suuri ongelmamme. Noin yksi viidestä alkeis- ja keskikoulujen opettajista ei omaa riittävää harjoitusta tehtäväänsä.

Hän arveli, että Canada, jolla on nykyään 123,000 opettajaa, tarvitsee 300,000 opettajaa v. 1965.

Bengalilaiset myyvät lapsiaan saadakseen ravintoaineita

Kalkutta. — Nälkää näkevät bengalilaiset myyvät 70 sentillä lapsiaan estääkseen heidät kuolemasta näläkään ja pelastaakseen muitten elämän.

Raiganjin piirissä on todettu neljä eri lapsenmyyntitapausta. Siellä on kärsitty vakava riisikato kuivuuden takia. Ainakin viiden henkilön ilmoitetaan kuolleen siellä nälkään.

Länsi-Bengalin hallitus on alkanut varatyöt ja maksaa palkan vehnässä eikä rahassa.

Rautatietyöläisten palkkariitaisuudessa ei löydetty vieläkään mitään ratkaisua

Montreal. — Rautatietyöläisten unioiden edustajat ja rautatieyhtiöiden neuvottelijat voivat piakkoin kokoontua yhdessä liittohallituksen neuvotteluviranomaisten kanssa suljettujen ovien takana tarkoituksella löytää jokin keino 130,000 rautatietyöläisen lakon ehkäisemiseksi. Kysymyksessä ovat rautateiden kunnossapito- ja palvelutyöläiset, ne jotka eivät ole varsinaisessa liikenteessä.

Täällä ollaan sitä mieltä, että on hyvin mahdollista jotta näissä neuvotteluissa ei päästä mihinkään ratkaisevaan sopimukseen.

Julkisten sovitteluyritysten raukeamista ennustetaan työväenjohtajain taholta, jotka ennustavat toista vakavaa rautatietyöläisten lakkoa aivan CPRn lämmittäjäin kolme päivää kestäneen lakon kannoilla.

Nämä ei-liikenteessä olevat rautatietyöläiset, joiden palkkariitaisuus koskee Canadan suurinta työvoimajoukkoa, voisivat aloittaa koko maan rautatieverkoston halvaannuttavan lakon. Näihin ei-liikennetyöläisiin kuuluvat kirjanpitäjät, siivoustyöläiset, rahtitavaran käsittelijät, radan kunnossapitotyöläiset, konepajatyöläiset ja muut.

Riita uudesta työehtosopimuksesta on ollut liittovaltion sovittelulautakunnalla sitten maaliskuun 3 päivän. Työläisiä edustavan 15 union taholta suorittanee loppuun väitteensä tämän viikon kuluessa, jota voi seurata hyvinkin lyhyt vastaus rautatieyhtiöiden edustajilta.

Tässä vaiheessa sovittelulautakunnan puheenjohtaja tuomari H. F. Thomson Reginasta voi kutsua pienen kummankin puolen edustajistosta muodostetun komitean neuvottelemaan suljettujen ovien takana.

Jos tätenkään ei saavuta mihinkään ratkaisuun, niin sovittelulautakunta mahdollisesti tekee omat ehdotuksensa ennen kesäkuun 30 päivää. Kumpikaan puoli ei ole kuitenkaan sidottu sovittelulautakunnan päätöksellä.

Uniot vaativat palkankorotuksia, jotka nousevat noin 35 senttiin tunnissa ja muita etuisuuksia, joihin lukeutuu $11,000,000 eropalkkarahasto. Rautatiet, jotka vaativat nykyisen sopimuksen uusimista, ovat hyljänneet kaikki nämä ehdotukset. Työläisten työehtosopimusta, joka olisi alkuperäisenä päättynyt viime joulukuun 31 päivänä, on jatkettu yhdellä vuodella.

Taistelut jatkuvat yhä Tunisiassa

Tunis. — Eräs tunisialainen ilmoitti, että torstaina oli viisi tuntia kestänyt yhteenotto tunisialaisten ja ranskalaisten sotilaiden kesken ranskalaisten Ramadan tukikohdan lähellä Tunisian eteläosassa.

Samalla Tunisian hallitus on neuvonut edustajansa YK:ssa vaatimaan turvallisuusneuvostoa käsittelemään viipymättä Tunisian syytöstä Ranskaa vastaan ranskalaisten lentovoimien suorittamien hyökkäyksien johdosta.

Eversti Flintin kuoleman johdosta suoritettu tutkimus päättynyt

Jerusalem. — Täällä olevan YK:n aselepokomission toimesta on selostettu, että ruotsalainen eversti S. H. G. Norstrum on suorittanut loppuun tutkimuksensa aselepokomission johtajan, canadalaisen eversti George Flintin, kuoleman johdosta.

Eversti Norstrumin raportti esitetään YK:n pääsihteeri Hammarskjöldille. Flint kuoli ristitulituksessa YK:n valvomalla alueella Israelin ja Jordanin rajalla.

Syyttää Canadan paperiyhtiöitä salaliittoutumisesta

Toronto. — International Brotherhood of Pulp, Sulphite and Paper Mill Workers-union canadalainen varapresidentti S. A. Stephens syytti paperitehdasyhtiöitä kolluusiosta (salaisesta sopimuksesta) niiden yrittäessä estää palkankorotuksien saavuttaminen työläisille v. 1958 työehtosopimusneuvotteluissa.

Mainittu unio on suurin niistä unioista, jotka edustaessaan 35,000 paperipuu- ja paperityöläistä Manitoban rajalta Newfoundlandiin, ovat ryhtyneet neuvottelemaan työnantajain kanssa.

Useimmat ontariolaiset yhtiöt ovat päättäneet päästää neuvottelut sovittelulautakuntavaiheeseen.

Canadan suurimman paperiyhtiön, Canadian International Paper, ja union välillä on suunniteltu neuvottelujen jatkamista Montrealissa kesäkuun 9 päivänä. Mainittua paperiyhtiötä pidetään tienviittaajana tässä yhteydessä. Näiden neuvottelujen tulokset voivat hyvinkin olla esimerkkinä toisille yhtiöille.

Uniot pyytävät yleistä 15 sentin tuntipalkan korotusta, parempaa huolto-ohjelmaa, neljää maksullista vapaapäivää lisää, parannuksia lomapalkassa ja muita myönnytyksiä.

Mr. Stephen sanoi, että perus-palkka paperitehtaissa on nykyään $1.73 tunnilta.

Vähintäin neljä quebecilaista paperiyhtiötä on päästänyt työehtonouvottelut sovittelulautakuntavaiheeseen.

Työehtosopimuksia tavoittelevien unioiden joukossa ovat Pulp and Sulphite Union, United Paper Makers and Paper Workers Union, International Association of Machinists, International Brotherhood of Electrical Workers, Brotherhood of Operating Engineers, International Longshoremens Association ja United Brotherhood of Firemen and Oilers.

Yhtiöiden joukossa, jotka kaikki neuvottelevat yksitellen, ovat Abitibi Power and Paper, Spruce Falls Power and Paper, Ontario-Minnesota Paper, St. Lawrence Corp., Great Lakes Paper, Kimberley-Clark Paper, Ontario Paper, KVP, Howard Smith Paper ja Beaverboard Fibre, joilla kalkilla on tuotantolaitoksia Ontariossa.

Quebecilaisten yhtiöiden joukossa ovat CIP, James McLaren, Anglo-Canadian, St. Lawrenc Corp. ja Cosolidated Paper Co. Newfoundlandilaiset yhtiöt ovat Anglo-Newfoundland Paper Co ja Bowaters.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager R. Sukut. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75
		3 kk. 2.25
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.30
Suomessa:	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75

Vasemmisto voitti Italiassa

Sitten toisen maailmansodan Italiassa ja Ranskassa toimitetut valtiovaalit ovat aina herättäneet paljon mielenkiintoa kaikkialla maailmassa, sillä niiden tulokset ikäänkuin viittaavat mihin suuntaan Euroopan kehitys on menossa. Tämä johtuu etupäässä siitä kun kummassakaan maassa ei ole yhtä ainoatakaan poliittista puoluetta, joka kykenee saamaan ehdottoman enemmistön vaaleissa ja toisaalta vasemmistopuolueet esiintyvät voimakkaina kummassakin maassa.

Italiassa toimitettiin kuluvan viikon alussa yleisvaalit ja vaikka niiden tuloksista ei ole vielä saatu aivan lopullisia tuloksa, niin melkein lopulliset tulokset osoittavat, että vasemmistopuolueet — kommunistinen puolue ja Pietro Nennin johtamat vasemmistososialistit saavuttivat huomattavan vaalivoiton. Toisaalta äärimmäiset oikeistolaiset, monarkistit ja fasistit menettivät noin puolen kannatuksestaan ja hallitustehtävissä ollut kristillis-demokraattinen puolue suunnilleen säilyttäen entisen asemansa.

Merkillepantavaa on se, että vasemmistopuolueet vaaliohjelmansa yhteydessä korostivat erikoisesti rauhan asian valvomista. Heidän päätunnuksenaan oli vastustaa NATO:n sotilastukikohtien perustamista Italiaan. Sodassa kärsinyt Italian kansan suuri osa ilmeisesti käsittää sen, että rauhaan on pyrittävä rauhallisin keinoin eikä voimakeinoin kuten NATO:n kautta yritetään, ja siitä syystä yhä suurempi määrä italialaisia nyt asettui kannattamaan vasemmistopuolueiden esittämää rauhan ohjelmaa.

Toisaalta Italian kansa on läheisesti seurannut Ranskassa vallitsevaa hallituskriisiä, jonka yhteydessä fasistimieliset yrittävät suorittaa vallankaappausta. Italian fasistikomento aiheutti paljon kärsimyksiä toisten maiden kansoille, mutta samalla se myös aiheutti kärsimyksiä Italian kansalle, joten Italian fasistit saivat tällä kertaa tyytyä suoranaiseen vaalitappioon.

Vasemmiston äänten lisääntymisestä huolimatta kristillis-demokraattinen puolue on edelleen voimakkain puolue sen saadessaan noin 42.5 prosenttia äänistä, joten todennäköisesti nojautumalla pieniin oikeistolaisiin puolueisiin se onnistuu muodostamaan uuden kokoomushallituksen. Tämä merkitsee, ettei Italian sisä- eikä ulkopolitiikassa tule tapahtumaan mitään suurempia muutoksia ainakaan toistaiseksi.

Kommunistit ja vasemmistososialistit saivat nyt yhteisesti noin 39.6 prosenttia äänistä, joten heillä tulee olemaan melkein sama määrä edustajia kansankamarissa ja senaatissa kuin kristillis-demokraateilla.

Nämä vaalitulokset ennenkaikkea osoittavat sitä, että Euroopassa on väestön keskuudessa voimistumassa ajatus rauhasta ja rauhallisesta rinnakkaiselosta. Sodassa kärsineet kansat eivät ole unohtaneet sitä, että toinen maailmansota päättyi noin 13 vuotta sitten ja se aiheutti tavatonta kärsimystä kautta Euroopan. Euroopan väestö ei halua sen tai vieläkin kauheamman sodan toistumista ja heidän äänensä tulee kuulumaan yhä voimakkaammin.

Kaupan lisääminen yksi keino

Viime lauantaina ilmestyneessä The Canadian Tribunessa julkaistiin Windsorista saapunut Nora Roddin kirje, jossa hän kertoo kuinka monta vuotta Fordin tehtaassa työskennellyt työmies oli tehnyt itsemurhan hukuttautumalla. Jälkeen jättämässään kirjeessään hän selostaa, ettei hänellä ollut työtä, rahaa eikä hän saanut edes työttömyysvakuutusta, joten hänellä ei ollut mitään muuta valittavana kuin itsemurha.

Myöskin Nora Roddin kirjeessä kerrotaan eräästä toisesta tapauksesta kuinka viisi vuotta sitten Jugoslaviasta saapunut nainen oli myöskin tehnyt itsemurhan hukuttautumalla. Hänen miehensä oli työskennellyt Fordin tehtaalla, josta hän joutui pois kolme vuotta sitten. Mies oli viimeksi tehnyt työtä tupakkapellolla Tillsonburgissa ja ansainnut muutama sata dollaria. Rahat loppuivat eivätkä he saaneet työttömyysvakuutusta ja nainen sairasti ja oli väliin sairaalassa. Heillä ei ollut rahaa ruokaan eikä vuokraan, joka johti epätoivoiseen tekoon.

Nämä kaksi tapausta osoittavat työttömyystilanteen vakavuuden Canadassa ja erikoisesti Windsorissa. Pääministeri Diefenbakerin huomio kiinnitettiin siihen kun hän viime huhtikuussa oli vaalikalastusmatkallaan Windsorissa.

Tilanteen vakavuuden totesi myöskin Ontarion huoltoministeri Cecile, joka viime tiistaina sanoi kuvaten sitä kaaosmaista tilannetta mikä on havaittavana autoteollisuudessa, että jos toiset teollisuudet seuraavat autoteollisuuden esimerkkiä, niin "tilanne voi pian muuttua kaaosmaiseksi". Ministeri kannatti nelipäiväisen työviikon ottamista käytäntöön autoteollisuudessa. Hän joutui kuitenkin myöntämään, että sellainen ei olisi lopullinen ratkaisu.

"Luonnollisesti en usko, että nelipäiväinen työviikko olisi lopullinen tai ainoa ratkaisu", sanoi huoltoministeri. "Ilmeisestikin kysymys ei ole niin yksinkertainen. Siitä huolimatta sanoisin, että automoinnin tullessa täydellisemmin käytäntöön yhdessä epäjohdonmukaisen autojen kauppaamisen kanssa, että yhteiseksi eduksi olisi kysyttävä josko nelipäiväinen viikko voitaisiin kehittää perustaksi teollisuudelle."

Mutta työttömyys ei ilmene ainoastaan Windsorissa eikä autoteollisuudessa. Viime aikoina on kaivostyöläisiä myöskin iskenyt talouspula. Joku aika sitten joutui BC:ssa Britannia-kaivos lopettamaan tuotantonsa kuparin hinnan alhaisuuden takia. Niinikään Sudburyn alueella ja Port Colbornessa on Inco vähentänyt työvoimaansa yli tuhannella miehellä. Ensi sunnuntaina lopettaa tuotantonsa Nickel Rim-kaivos, joka sijaitsee vähän pohjoiseen Garsonista. Sama koskee muitakin teollisuusaloja.

Kaikki tämä osoittaa tuotannon lamaantumista. Samalla tämä osoittaa kuinka oikeassa ovat olleet ne ihmiset, jotka ovat vaatineet, että Canadan tulisi ruveta myymään tavaroita ja raakamateriaalejaan Neuvostoliittoon ja muihin sosialistisiin maihin. Tämä olisi ainoa tällä hetkellä oleva käytännöllinen ratkaisu taloudellisen elämämme elvyttämiselle. Nämä maat ovat osoittaneet olevansa ostokykyisiä ja myöskin valmiita lisäämään materiaalien ja koneiden ostoa Canadasta. Siitä syystä meidän tuleekin jatkuvasti vaatia hallitustamme laajentamaan kauppapolitiikkaansa.

Suomen hallitus lupasi vaalia idän kauppaa

Helsinki. — Hallitus on täysin tietoinen sekä Neuvostoliiton että kansandemokraattisten maiden kanssa käymämme kauppavaihdon oleellisesta merkityksestä ulkomaankaupassamme ja pitää erittäin tärkeänä näitten suhteitten jatkuvaa ja kaikinpuolista vaalimista. Näin sanotaan vastauksessa, jonka ulkoministeri P. J. Hynninen toukok. 20 pnä antoi kansanedustajien Mauri Ryömän, Irma Rosnellin ja Pertti Rapion kyselyyn, jossa tiedusteltiin, onko hallitus tietoinen siitä, että Porissa sijaitsevan Outokumpu Oy:n metallitehtaan Tshekkoslovakiaan tarkoitettu tilaustyö on pysäytetty valtiovallan toimenpiteiden johdosta ja aikooko hallitus huolehtia siitä, että maamme ulkomaankauppaa Neuvostoliiton ja kansandemokraattisten maiden kanssa kehitetään kansantaloutemme ja kansamme etujen vaatimalla tavalla.

Hallituksen vastauksessa todetaan edelleen, että Neuvostoliitto on Suomen metalliteollisuuden suurin ulkomainen ostaja ja myös puunjalosteitten vientimaana sillä on huomattava asema. Neuvostoliitosta tuotavilla tavaroilla on laajeneva merkitys talouselämällemme. Monien elintärkeitten raaka-aineitten ja perushyödykkeitten osalta Neuvostoliitolla on tuonnissamme suorastaan pääasiallisen toimittajamaan asema.

— Lohen läheinen sukulainen steelhead troutu on Tyynessämeressä ollessaan sininen, mutta kun se tulee kutemaan suolattomaan veteen muuttuu sen väri vihertäväksi.

Ranskan kansa antoi vastaiskun

Oheellisen kirjoituksen on lähettänyt Parlisista Lontoossa ilmestyvän Daily Workerin kirjeenvaihtaja:

Viime viikon maanantaina kenraali De Gaulle "tarjoutui" ottamaan käsiinsä vallan Ranskassa "poikkeuksellisilla, mutta laillisilla keinoilla", kuten hän sanoi. Tämä oli selvä osoitus, että hän ja hänen taantumukselliset kannattajansa halusivat saada presidentti Cotyn pyytämään hänen ottamaan käsiinsä vallan "laillisesti", kuten Hindenburg kerran pyysi Hitleriä.

Mutta Ranskan kansa huusi: "Fasismi ei saa voittaa" ja kansalliskokous äänesti pääministeri Pflimlinille pyydetyt erikoisvaltuudet.

Äänestyksen, päivän kestäneen kriisi-istunnon jälkeen poliisin suojelemassa kansalliskokouksen salissa, tulos oli 461 ääntä 114 vastaan — kommunistiedustajain äänestäessä ehdotuksen puolesta.

Kommunistisen ryhmän johtaja Jacques Duclos sanoi kansalliskokouksessa: "Kommunistinen ryhmä pidättli virkaanastumisäänestyksessä poistaakseen voimatyhjiön, johon salaliittolaiset laskelmoivat.

"Vaara on suuri ja tasavallan hallituksen taakse täytyy saada yhtenäinen rintama. Kommunistinen puolue osallistuu kaikella voimallaan tasavaltalaisen järjestelmän puolustukseen. Ottamalla huomioon tilanteen kommunistinen ryhmä äänestää erikoisvaltuuksien puolesta".

Vastaten kommunistien kehoituksiin sosialistipuolue, kolme ammattiliittoa (kommunistinen, sosialistinen ja katolinen) sekä lukemattomat muut demokraattiset järjestöt järjestivät satoja tehdaskokouksia, monivät mielenosoituslakkoihin, hyväksyivät päätöslauselmia, joissa tuomittiin sotilaalliset salaliitot ja järjestivät fasistivastaisia valvontakomiteoita.

Kommunistinen puolue kehoitti tehostamaan toimintaa ja yhtenäisyyttä julistamalla: "Kaikkien työläisten, kaikkien demokraattien yhdistäminen on välttämätöntä taiste lussa fasismia vastaan ja se vastustaa kaikkia yrityksiä toistaa samanlainen vallankaappaus kuin Algeriassa."

Kommunistien johtama Ranskan Yleinen Työväenliitto, johon Ranskan työläisten enemmistö kuuluu, kehoitti menemään eri puolilla maata protestilakkoihin ja varoitti:

"Tasavallan ulkopuolella olevien voimien yritys saada valta käsiinsä kohtaa työväenluokan nopean vastauksen ja silloin julistetaan yleislakko."

Katolisten uniojen keskus ja Force Ouvreire (sosialistien unio) myöskin julistivat vastustavansa kaikkia toimenpiteitä demokraattista järjestelmää vastaan.

Kaikkien näiden kolmen union johtajat ovat kokoontuneet harkitsemaan tulevista toimenpiteistä.

Pääministeri Pflimlin sanoi kansalliskokouksessa: "Eiliseen saakka näytti siltä, että sotilasjohtajat kaappasivat siviilihallinnon Algeriassa palauttaakseen rauhan ja yllä pitääkseen järjestystä. Mutta tänään meidän edessämme ovat kokonaan toiset tosiasiat.

"Erikoisesti kenraali Salan on päättänyt vapauttaa eräitä siviili virkailijoita ja panna toiset heidän tilalleen. Nämä päätökset tehtiin neuvottelematta ja ilman tarpeellista sopimusta hallituksen kanssa.

"Eräät näistä ihmisistä kuuluvat armeijaan — eräät heistä ovat pääkaupungista — ja ryhtyivät heti valmistamaan vallankaappausta Algeriassa."

Sosialistipuolue, joka otti sellaisen kannan jollaista se on harvoin ottanut viimeisen 24 vuoden aikana, viime viikolla levitti eripuolilla Pariisia Le Populairen erikoisnumeroita, joissa julkaistiin puolueen seuraava varoitus: "Tasavalta on vaarassa."

"Tasavaitaa ei voida puolustaa ainoastaan parlamentissa ja hallituksessa. Kaikkien demokraattien yhteistoiminnasta löydetään päättäväisyys puolustaa kaikkia vapauksia.

"Sosialistipuolue ottaa heti yhteydén vapaisiin ammattijärjestöihin ja kaikkiin poliittisiin järjestöihin, jotka vihaavat kaikenlaista diktatuuria."

"Julistakaa Massu henkipatoksi!" ja "Rauha Algeriassa!" ovat tunnuslauseita, joita näkyy maalatun eri osiin Pariisissa.

Protestiliike de Gaullea ja hänen sotilaallista diktatuuriyritystä vastaan kiiruhtaa vähemmistön yhteisyyden rakentamista. Erikoisesti merkille pantavaa on se kun katolinen kirjailija Francois Mauriac "Expressissa" on protestoinut sitä vastaan kun kommunistit pyritään eroittaa kansallisesta yhteisöstä.

Samaan aikaan hän osoittaa, ettei maa halua de Gaullea, joka seuraa Massun vetoomusta.

L'Humaniten erikoisnumeroa, jossa julkaistiin kommunistipuolueen vetoomus hetkohtaisesta toiminnasta vastauksena de Gaullen vetoomukseen, myytiin tuhansia kappaleita. Myöhään yöllä myyjät, huolimatta raskaasta sateesta, jatkoivat lehden myyntiä kahviloissa ja baareissa, joissa lehteä tavallisesti luetaan.

Tyypillistä sille miten Ranskan kansa ilmaisee vastustavansa tasavaltaa vastaan järjestetyn salaliiton sattui Pariisin työllisuusesikaupungissa Pulogne Billancourtissa, jossa sijaitsevat Renaultin tehtaat. Renaultin tehtaissa, joissa työskentelee 30,000 työläistä, pidettiin työmaakokouksia monissa departmenteissa ja päätöslauseita hyväksyttiin päivällisaikana. Kun työläiset tulivat pois tehtaista pitivät he kokouksia Renaultin tehtaan sekä kymmenkunnan muun tehtaan edessä.

Tämän jälkeen tehdasravintoloissa pitivät eri mielipiteistä muodostuneista kokoonpannut valvontakomiteat kokouksensa ja puolesta tunnista tuntiin kestäviä mielenosoituslakkoja järjestettiin ja niihin osal listui tuhansia työläisiä monista tehtaista.

Kun aamuvuoron työläiset saapuivat työhön olivat he valmiita mielenosoitukseen kaduille. Tunnuslauseet olivat valmiina. "Ei fasismia!" "Massu henkipatoksi!" "Rauha Algeriassa!" olivat mm. tunnuslauseina.

Mutta sisäministeri oli kieltänyt katumielenosoitukset ja tuhansia poliisia oli trokeissa valmiina lähellä Renaultin tehtaita.

Seinään kiinnitetty juliste, "Fasismi ei saa voittaa!" tervehti satoja Renaultin ja toisten tehtaiden työläisiä kun he kokoontuivat paikallisen unio-osaston päämajaan.

Ranskan Yleisen Työväenliiton Renaultin tehtaalla olevan osaston sihteeri Roger Linet sanoi union päämajan edustalle kokoontuneelle 2,000 kuulijalle "Koko työväenluokka näkee kuinka sen on järjestyttävä ja yhdistyttävä voidaksemme poistaa fasismin uhka."

Vissit ihmiset haluaisivat käyttää kaikkea väkivaltaa voidakseen kääntää juuri hyväksytyt erikoisvaltuudet fasismia vastaan käytävässä taistelussa työväenluokkaa vastaan, sanoi hän.

Mutta työväenluokka on riittävän naapurimaahan Neuvostoliittoon, sekä kehitetään tämän selkänojan varassa kauppavaihtoamme kaikkien maiden kanssa, jotka sitä haluavat ja joiden kanssa sitä jatkuvasti voidaan laajentaa.

Canadalaiset pääsevät matkustamaan Ranskaan

Ottawa. — Canadan taholta ei pyritä estämään canadalaisten matkustamista Ranskaan huolimatta sen sisäisestä tilanteesta.

Hallituksen taholta ei pidetä Ranskan tilannetta vakavana, josta syystä virallisesti siksi ei varoiteta Ranskaan matkustavia canadalaisia.

Bertrand Russell ydinase vastaisen toiminnan johtoon

Mynchen. — Ydinasevarustelua vastustavat, englantilaiset, ranskalaiset, sveitsiläiset ja länsi-saksalaiset järjestöt aikovat muodostaa yhteisen Euroopan komitean.

Komitea muodostetaan Zyrichissä ensi viikolla, mainitsi saksalainen Hans Werner Richter. Hän kertoo lisäksi englantilaisen filosofin Bertrand Russelin suostuneen uuden järjestön puheenjohtajaksi.

Komitea järestänee suuren kongressin Baselissa heinäkuun alussa.

Komiteaan kuuluu lähinnä Euroopan älymystöön kuuluvia.

SITÄ JA TÄTÄ

SOPII

Työnjohtaja: "Oletteko te sopiva kovaan työhön."

Työnhakija: "Useammat tuomarit ovat olleet sitä mieltä."

PAIKALLAAN

"Minä uskon", sanoi aviomies kiivastuessaan, "että joku järjetön mies teki ehdotuksen ennenkuin menit naimisiin kanssani?"

"Niin teki", sanoi vaimo rauhallisesti. "Onnettomuus oli siinä, etten mennyt naimisiin hänen kanssaan."

SKOTLANTILAINEN

Skotlantilainen Angus MacMillan aloitti kaikki kirjeensä morsiamelleen sanoilla "Rakkahin Mary", kunnes postimerkkien hinta kohosi. Siitä lähtien hän kirjoittaa "Rakas Mary".

— Ensimmäisen kerran lensi Atlantin poikki kumpaankin suuntaan 24 tunin aikana brittiläinen Canberra-jetpommittaja v. 1955.

Bulgarian kulttuurin suuri juhlapäivä

"— Aikana, jolloin Saksan keisarilla Kaarle V:llä oli tapana sanoa, että hän puhui saksaa ainoastaan hevosilleen, ja jolloin Saksan sivistyneistö kirjoitti ainoastaan latinaksi, loivat apostolit Kyrillos ja Methodius jo muinaisbulgarialaisen kirjoituksen ja levittivät sitä 'barbaarisessa' Bulgariassa", lausui Georgij Dimitrov kuuluisassa puolustuspuheessaan Leipzigin-oikeudenkäynnissä 25 vuotta sitten.

Kyrilloksen ja Methodiuksen nimet liittyvät lähtemättömästi Bulgarian kulttuuriin, ja vuosisatoja on toukokuun 24. päivää vietetty Bulgarian kansallisen kulttuurin juhlapäivänä. Molempien veljesten elämäntyö laski perustan slaavilaiselle kulttuurille, slaavin kielelle ja kirjallisuudelle, sillä oli ratkaiseva merkitys taistelussa slaavilaisten kansojen tasa-arvoisuuden puolesta — ajatuksen, joka näiden edellä kävijöiden aikana 800-luvulla kohtasi ankaraa vastarintaa.

Veljekset syntyivät Salonikissa. Kyrillos, joka oli opetellut arabian, hebrean ym. kieliä ja opiskellut Konstantinopolissa, loi slaavilaiset (glagoliset) aakkoset toimintaansa varten slaavilaisten keskuudessa. Prinssi Rostislavin vainoamana hän matkusti veljensä kanssa Moraviaan, jossa hän työskenteli ortodoksisen kirkon puolesta ja saksalaisen vaikutuksen leviämistä vastaan, käänsi kreikkalaisia teoksia slaavin kielelle, opetti ja levitti kirjoitusjärjestelmäänsä. Nuorempi, Kyrillos, kuoli jo 42 vuoden ikäisenä vuonna 869 Roomassa, jonne veljekset olivat matkustaneet puolustautuakseen saksalaista papistoa vastaan, mutta Methodius jatkoi taistelua slaavin kielen tasa-arvoisuuden puolesta 16 vuotta myöhemmin tapahtuneeseen kuolemaansa saakka, kokien alinomaista vainoa saksalaisten taholta, jotka pelkäsivät sitä voimaa, minkä yhteinen kirjakieli voisi antaa slaaveille.

"— Eikö aurinko paista kaikille, emmekö me kaikki hengitä samaa ilmaa? Teidän tulisi hävetä tunnustaa vain kolme kieltä (hebrea, kreikka ja latina) ja käskeä kaikkien muiden kansojen ja kielien olemaan kuuroja ja sokeita", sanotaan Kyrilloksen aikanaan huudahtaneen vastustajilleen.

Myöhemmin tuli toisia vastustajia, jotka eivät "hävenneet". Tuskin mikään maa on kärsinyt julmemmasta hävityksestä kuin Bulgaria — 500 vuotta vallitsi turkkilainen väkivalta, jonka aikana kaikki kulttuuri pakotettiin "maan alle", kansallisen vapautumisen jälkeen vuonna 1878 tuli tilalle feodalismin ies, ja sitä seurasi sitten natsismi...

Keskiajalta lähtien kansantasavallan perustamiseen saakka elivät bulgarialaiset vallankumouksen ja vapaustaistelun aikakautta. Mutta kovimpinakin aikoina he vaalivat kansallista kulttuuriaan. Heidän kirjallisuutensa on taistelevaa, heidän runoilijoistaan tuli aktiivisia vallankumouksellisia, joista monet saivat ennenaikaisen, väkivaltaisen kuoleman — alkaen Christo Botjevista, taistelevan runoilijan esikuvasta, joka kaatui taistelussa turkkilaisia vastaan v. 1876. Nikola Vaptsarovin, jonka natsit ampuivat heinäkuussa 1942.

* * *

Vasta kansantasavallan aikana on voitu koota talteen Kyrilloksen ja Methodiuksen kulttuurityön hedelmät — ja laajuudessa, joka on tehnyt niistä nauttimisen mahdolliseksi maan kaikille asukkaille. Maasta on hävitetty lukutaidottomuus kokonaan, sitä ei ole enää edes puolimiljoonaisen turkkilaisen vähemmistökansallisuuden keskuudessa, jonka jäsenistä aikaisemmin 85 % oli luku- ja kirjoitustaidotonta. Eikä myöskään mustalaisten keskuudessa. Minkään kansallisuuden kielen ei tarvitse enää olla "kuuron" eikä "sokean" kuten Kyrilloksen aikana. Kaikki käyvät omia koulujaan, lukevat ja opiskelevat, joka kuudes bulgarialainen on koulunpenkillä.

Numerotiedot ovat ehkä "kuivia", Mutta entisyyden ja nykyisyyden välisenä mittana, niiden vaikeuksien taustaa vastaan asetettuna, joita vastaan bulgarialaisen kulttuurin on ollut taisteltava, ovat ne loistava voitonosoitus. Niiden ääni soi triumfina kansalle, joka rakentaa tulevaisuuttaan tietoisena mahdollisuuksistaan.

EWn.

PITKÄN TÄHTÄIMEN LINJA PUUTTUU SUOMI-NEUVOSTOLIITTO KAUPASTA

Helsinki. — (KU) — Suomen ja Neuvostoliiton kauppavaihdossa kuluvan vuoden alkupuolella esiintyneen häiriön johdosta ovat suomalaisneuvostoliittolaiset kauppasuhteet Suomen osalta joutuneet laajemman periaatekeskustelun kohteeksi. Kauppaviranomaisten puolesta on käyttänyt puheenvuoron osastopäällikkö Korhonen. Tämä puheenvuoro, erään yhdistyksen kokouksessa pidetty esitelmä, on monessa suhteessa erittäin mielenkiintoinen. Ensiksi se osoittaa, että kauppaviranomaiset ovat tapahtuneen häiriön johdosta suorittaneet uudelleen arvioinnin Suomen ja Neuvostoliiton kaupasta sekä päätyneet tulokseen, että tämä kauppavaihto on Suomelle tärkeä, jopa niin, että katsotaan välttämättömäksi kehoittaa luopumaan sellaisista "pilvilinnoista", että Neuvostoliitto eläisi Suomen kaupan varassa, toteaa Suomi—Neuvostoliitto-seuran pääsihteeri Toivo Karvonen.

Uudelleen arvioinnissa, jatkaa Karvonen, on myös havaittu, että "Neuvostoliitto ei varmaankaan tule muuttamaan Suomen markkinoiden takia ulkomaankauppajärjestelmäänsä", niinkuin aikaisemmin ilmeisesti luultiin vapautettaessa Suomen ulkomaankauppa lisenssioinnista. Nyt sen sijaan todetaan, että "ulkomaankaupan liberalisointi seisoo tai kaatuu pääasiassa sen mukaan pystyykö Suomi jatkamaan kauppaansa Neuvostoliiton kanssa nykyisessä laajuudessaan".

Kaikki tämä osoittaa, että Suomen kauppaviranomaisten keskuudessa on alkanut päästä vallalle terveempiä käsityksiä suomalais-neuvostoliittolaisten kauppasuhteiden merkityksestä. Tältä puolelta on asiaa tervehdittävä tyydytyksellä, varsinkin kun Suomen porvarillinen lehdistö suurelta osalta näkyy yhtyneen Korhosen käsityksiin.

LYHYTNÄKÖISYYS VALLALLA

Mutta käyty keskustelu ilmaisee myös, että suomalaisilla kauppaviranomaisilla ei ole ollut minkäänlaista johdonmukaista linjaa suomalais-neuvostoliittolaisten kauppasuhteiden kehittämisestä. Kun Suomen suhteita Neuvostoliittoon pyritään hoitamaan pitkällä tähtäimellä, kun Suomen ja Neuvostoliiton välisiä ystävyyssuhteita pidetään maamme ulkopolitiikan ikuisena peruslinjana, olisi johdonmukaisesti pyrittävä välttämään kaikkia toimenpiteitä, jotka häiritsevät ystävällisiä suhteita ja edistämään kaikkia, jotka voimistavat niitä. Kauppavaihto on eräs kaikkein tärkeimmistä kansojen välisistä yhteistoiminnan muodoista ja keskinäisen ystävyyden perusteista.

Mutta juuri kauppavaihdon kehittämisessä Neuvostoliiton kanssa puuttuu kauppaviranomaisilta kaikki pitkän tähtäimen suunnittelu. Sensijaan siinä ilmenee harvinaisen karkeata lyhytnäköisyyttä ja epäjohdonmukaisuutta.

KONJUNKTUURILINJA KAUPPASUHTEISSA

Kun viranomaiset nyt puhuvat "kokonaistilanteen uudelleenarvioinnista" suomalais-neuvostoliittolaisissa kauppasuhteissa sisältää se tunnustuksen siitä, että aikaisemmin on kauppasuhteita, viisivuotissuunnitelmista huolimatta, maamme taholta hoidettu konjunktuurikysymyksenä ja kulloinkin vallitsevien mielialojen mukaisesti. Tämä näkyy selvästi mm. siitä, että virallisella taholla on jatkuvasti pidetty yllä ja ruokittu sanomalehdistöä käsityksellä, ettei Neuvostoliitosta löydy meille sopivia tuontitavaroita, minkä vuoksi kauppavaihtoa ei voitaisi laajentaa.

Tätä käsitystä ilmaisee myös se harkitsematon hätäily, jolla suoritettiin devalvaatio ja länsikaupan vapauttaminen lisenssioinnista kun uultiin, että Euroopan yhteismarkina- ja vapaakauppa-aluesuunnitelmat toteutuisivat laskelmien mukaisesti. Merkittävää on myös, että länsikaupan vapauttamista puolustettiin kauppaviranomaisten taholta sillä, että se ei suinkaan vaikeut, taisi, mutta kyllä tehvehdyttäisi kauppavaihtoa Neuvostoliiton kanssa.

Konjunktuurilinja näyttää olevan päällinmäisenä vielä nytkin, uudelleen arvioimisen jälkeen, sillä ensimmäisinä toimenpiteinä tuontivajauksen peittämiseksi lisättiin kivihiilen ja koksin tuontia valtionrautateille sekä muuta valtiojohtoisten toimenpiteiden puitteissa tapahtuvaa raaka-aineiden tuontia. Mutta minkäänlaista pyrkimystä ei ole ilmennyt esimerkiksi Länsi-Saksasta tapahtuvan tuonnin "viisosuuntauksen" tyrehdyttämiseksi niin, ettei sellaisia koneita ja laitteita ostettaisi valuutoilla, joita voidaan Neuvostoliitosta saada ilman niitä. Leningradin kauppa ei myöskään näytä pääsevän alkuun, vaikka sieltä on löydetty toistasataa nimikettä käsittävä määrä meille varsin sopivia tuontitavaroita.

MAKSUTASEEN HOITAMINEN SUOMEN PANKIN TEHTÄVÄ

Kun nyt kuitenkin suoritetun uudelleen arvioinnin tuloksena on päädytty siihen, että lisenssivapauden jatkaminen riippuu Neuvostoliiton kaupan säilyttämisestä ja kun on todettu, että meille on tärkeätä sen laajentaminenkin, olisi ensimmäinen tehtävä estää tuonnin suuntautuminen länteen suuremmassa määrin kuin vienti sinne edellyttää, jotta voitaisiin säilyttää maan etujen mukainen maksutase. Tässä suhteessa Suomen Pankin valuuttapäätökset voivat muodostaa pitävän salvan.

On turhaa odottaa, että maahantuojat, joilla on omia erikoisetujaan valvottavana tuonnissa länsimaista, pelkästään kauppaviranomaisten toivomuksesta luopuisivat niistä ja siirtäisivät ostonsa Neuvostoliittoon.

KAUPAN KEHITYSMAHDOLLISUUDET SELVITETTÄVÄ

Suoritetun uudelleenarvioinnin pohjalta luulisi jo helposti päästävän myös siihen, että kauppavaihtoa ja taloudellista yhteistyötä Neuvostoliiton kanssa alettaisiin hoitaa ja kehittää suunnitelmallisesti ja johdonmukaisesti. Suomen kauppaviranomaisilta voidaan vaatia, että heidän täytyy pystyä selvittämään sekä itselleen että suomalaiselle yleisölle kaupan laajentamisen myönteiset mahdollisuudet Neuvostoliiton kanssa. Ei ole kunniaksi näille viranomaisille, että kaupan laajentamismahdollisuuksista tavallinen kansalainen tietää jo enemmän kuin viranomaiset.

Ei ilmaise keskinäisen kaupan ja sen pohjalta muun keskinäisen yhteistyön ja ystävyyden myönteisen kehittämisen pyrkimystä suomalaiselta taholta, että kauppavaihdon laajentamisen konkreettisista mahdollisuuksista saamme jatkuvasti ehdotuksia ja alotteita vain toiselta osapuolelta.

TUONTITAVAROISTA EI OLE PUUTETTA

Neuvostoliiton taholta on jo monta kertaa alleviivattu Neuvostoliiton mahdollisuutta myydä meille mm. koneita ja laitteita. Neuvostoliiton taholta oltiin valmiita Leningradin alueen kauppaan Suomen tuonnin helpoittamiseksi mm. tieteellisten kojeiden ja laitteiden sekä eräiden kulutustavaroiden osalta. Neuvotoliiton taholta ollaan valmiita ostamaan meiltä kaikkia tuotteitamme, jopa työvoimaakin ja sen laajentumista vastaavassa määrin. Tuontitavaroista ei ole puutetta, on puuttunut vain johdonmukaista, Suomen kansantalouden etuja vastaavaa kauppavaihdon kehittämisen halua Neuvostoliiton kanssa.

Valtiovallalta ja maamme kauppaviranomaisilta voidaan vaatia, että nyt vihdoinkin päästään kansallemme kalliiksi käyvistä ja vaarallisista länsikaupan kehittämisen kokeiluista ja nojaudutaan maamme ulkomaankaupassa tukevasti kypsynyt osoittaakseensa päättäväisyytensä estääksensä fasistit sa lasuunnitelmat, antamatta sellaista taholta mitä he toivovat", sanoi hän suosionosoitusten seuratessa.

Hänen puheensa usein keskeytettiin huudoilla: "Fasismi ei saa voittaa!"

Puhuessaan vasemmistososialistien puolesta Jean Cadel sanoi: "Työväenluokan yhtenäisyys voidaan vain rakentaa yhdessä kommunistien kanssa."

PÄIVÄN PAKINA

Kesänviettopaikat kutsuvat

Jokohan se kesä sitten vihdoinkin on saapunut, vaikka kaveri tässä äskettäin teki sen järkevän huomion, että tähän mennessä täällä Sudburyn alueella ei todella ole vielä kesää ollutkaan tänä vuonna — vain lauhkeanlaista talvea. Kyllä muistuu mieleen Vancouverin seudun lauhkeat ilmat. Ja kaikeksi harmikseni sain tässä taannoittain tietää, että siellä on ollut täysi kesä jo aikoja sitten, että todellista talvea siellä ei ole ollutkaan.

Mutta vuoromme on varmaan meilläkin tämän itäisen Canadan asukkailla. Varmaan tästä saamme vielä nauttia kesän ihanuuksista ja rientää niinä viikonloppuina ja aikoina, jolloin ei kalastamaan lähdetä, vaikkapa Canadan Suomalaisen Järjestön paikallisen osaston kesätoimintapaikalle, Työn Puistoon.

Nyt taitaakin olla se aika, jolloin Järjestömme ihmiset ovat kovasti touhussa puistojensa ja kesänviettopaikkojensa kunnostamisessa. Siellähän on aina talven jäleltä vaikka minkälaista roskaa, maita pitää haravoida, ruohoa kylvää, rakennuksia maalata ja kaikin tavoin valmistautua vastaanottamaan hetkellistä lepoa ja virkistystä etsiviä työläisiä, jotka sen kyllä varmaan ansaitsevatkin.

Niinpä mekin riensimme sinne vähän erilaisempaan hommaan kuin tämän koneen naputtaminen on. Ja mukavalta se tuntuu se fyysillinen työ — kunhan sitä ei tarvitsisi oikein mahdottomasti tehdä. Katsokaas, tämän koneen naputtaminen ei oikein käy fyysillisestä työstä vaikka tässä istuessamme naputtaisimme niin, että pää höyryää. Kyllä sitä joskus kaipaa ihminen vähän liikuntoakin ja lihaksien verryttelemistä.

Siellä sitä sitten olivat kaikki Maijat ja Jussit yhteisen puuhansa kimpussa. Ja vaikka nämä ohutnahkaiset kämmenemme vähän kärsivätkin siitä lapion varresta, niin ei silti aivan tappavaa laatua tuo homma ollut.

Näin oli ainakin Sudburyssa.

Myös Tarmolasta saapuu viestejä, että torontolaiset ovat suurella touhulla kunnostaneet ihanaa kesänviettopaikkaansa, jossa olemme ollut tilaisuudessa seuraamaan muutamia mahtavia laulujuhlia. Tällä kertaa näitä yhteisiä liitto-, laulu- ja soittojuhlia ei tosin vietetä kummassakaan mainitsemassamme paikassa, mutta tarvitseehan paikallinenkin kesäleiritoimintaan tottunut Canadan suomalainen väestö kesänviettopaikkansa. Ei sitä nyt aina vaan noin tarvitse yksistään kaukaisia vieraita varten koristella.

Varmaan on samoin käynyt Timminsissä, jossa myöskin olemme ollut tilaisuudessa käymään tässä joitakin vuosia sitten, myös laulujuhlilla.

Mutta näistä SCAULn ja CSJn yhteisistä liitto-, laulu- ja soittojuhlista puhuessamme tulee mieleen Iskun todella kaunis puisto lähellä Port Arthuria. Siellä ne pidetään varmaan entiset ennätykset lyövät juhlat tänä vuonna elokuun 2 ja 3 päivinä.

Ja varmaan portarthurilaiset eivät tule vieraitaan pettämään, sillä sieltäkin on kuulunut tietoja, että hyvää tulee ja paljon. Portarthurilaiset aloittivat jo viime vuonna kunnostamistyöt juhlien vastaanottomielessä. Port Arthurista saapuneessa uutisessa kerrotaan juhlien ohjelman sovittelusta ja järjestelystä, juhlien mainostuksesta niin että "kaikki tiet johtavat Port Arthuriin elok

HYVIÄ TULOKSIA MYÖS SOFIAN KILPAILUISSA

Sofia. — Täällä viime lauantaina alkaneissa y l e i s urheilukilpailuissa saavutettiin joitakin mainioita tuloksia. Korkeushypyn voitti Tshekkoslovakian Lansky tuloksella 2.05. Toiseksi pääsi Turkin Sahiner tasan kahden metrin hypyllä. Suomen Salminen sai neljännen sijan hypättyään vaatimattomaan 1.93.

400 metrin juoksun voitti vakuuttavasti Neuvostoliiton Nikolski ajalla 47.6, seuraavina Bulgarian Necher 48,7 ja Tanskan Frandsen 49,2.

Seiväshypyssä nuori suomalainen seiväshyppääjä Per-Olof Jonasson voitti tuloksella 4.25. Tulos on 5 senttiä parempi kuin hänen entinen oma ennätyksensä.

200 metrin juoksussa ranskalainen Delecour sivusi Ranskan ennätystä, kun hänen voittoaikansa oli 21,3.

Naisten 800 metrin juoksun voitti neuvostoliittolainen Nina Otkalenko, vuoden kärkituloksella 2.08,1.

Saksan Hönicke voitti 5,000 m. ajalla 14.26,2.

Kova kirikilpailu käytiin Lontoon kahdella maililla

Lontoo. — Brittiläisiä kisoja jatkettiin toisena helluntaipäivänä Lontoon White City-stadionilla. Katsojille tarjosi eniten silmänruokaa kahden mailin loppukilpailun hurja kiritaistelu. Englantilainen Gordon Pirie voitti niukasti unkarilaisen Miklos Szabon, mutta molemmille merkittiin kuitenkin sama aika 8.46,4. Vasta maalikameran kuvan valmistuttua saatiin voittaja selville.

Englantilainen juoksijatähti Derek Ibbotson näyttää nykyään olevan täydellisesti epävireessä. Pari päivää sitten hän suoritti harvinaisen heikon kilpailun maililla ja nyt hän jäi kolmanneksi ajalla 8.47,4.

Ruotsin Fredriksson keihästä 79.28

Tukholma. — *Edinsä pidetyissä kilpailuissa heitti Kaut Fredriksson keihästä 79.28. Tulosta ei kuitenkaan voida hyväksyä Ruotsin ennätykseksi, koska se saavutettiin seuranvälisissä kilpailuissa.*

Ruotsin ennätys, joka on Fredrikssonin omissa nimissä, on 76.74.

Ruotsille ja Turkille tasapeli painissa

Istanbul. — Istanbulissa lauantaiiltana toukok. 24 pnä suoritettu Turkin ja Ruotsin välinen maaottelu kreikkalais-r o o m a laisessa painissa päättyi tasan 4—4. Ainoatakaan selkävoittoa ei syntynyt ja kaksi kamppailua päättyi ratkaisemattomana.

Sunnuntaina suoritettiin ylimääräinen ottelu ja sen voitti Ruotsi numeroin 6—2.

Olavi Kauhanen keihästä 74.62

Helsinki. — Noklan Pyryn kansallisissa helluntaipäivänä muodostui keihäänheitto mielenkiintoisimmaksi. 70 metrin paremmalle puolelle heitti 4 miestä ja vielä kuudennen tulos oli 68.10.

Kilpailun voitti O. Kauhanen tuloksella 74.62. Toiseksi sijoittui E. Guseff 74.26, kolmanneksi V. Laine 73.54 ja neljänneksi N. Sillanpää 70.42.

Paul Nyman voitti taas tänä vuonna Porvoon ajon

Helsinki. — Kaunis keväinen sää suosi XXX Porvoon ajoja ja katsojia oli Porvoon urheilukentälle kerääntynyt toistatuhatta.

42 pyöräilijää A- ja B-luokassa lähti matkalle, jona oli vanhan tavan mukaan reitti Porvoo—Helsinki —Porvoo vanhaa Porvoontietä pitkin. Kolmikko Nyman ja Wackströmit pääsivät muista irti 15 km:n ajon jälkeen. Rengasrikon johdosta joutui jo alkutaipaleella mm. Valjakka jäämään leikistä pois. Helsingissä käännyttiin ajassa 1.25,00, jolloin 19 miehen pääjoukko oli jäänyt kärkikolmikosta 4.10 minuuttia.

Paluumatkalla ei tapahtunut mitään mullistavaa kärjessä enempää kuin pääjoukossakaan, joka kuitenkin alkoi hiljalleen hajota. Porvoon urheilukentälle saapuivat Nyman ja Wackströmit yhdessä. Kentällä oli ajettava kaksi ja puoli kierrosta. Nyman pääsi johtoon ja viimeisessä kaarteessa Ole ja Erik Wackström lisäksi ajoivat nurin. 12-miehisen pääjoukon kirin voitti Kälviän Herronen B-luokan voittajan Viherkosken olessa hänen kannoillaan.

Nymanin voittoaika 3.17,02 on uusi matkaennätys. Entinen oli ruotsalaisen Bergin nimissä vuodelta 1939 ja lähes viisi minuuttia huonompi. Bergin ennätyksen alle polkikin kokonaista 14 ajajaa.

Vanhat nimimiehet veivät maastomestaruudet

Helsinki. — Ensimmäisenä helluntaipäivänä suoritettiin Jämsänkoskella tämän vuoden SM-kilpailut maastojuoksussa. Ilmoittautuneita oli 200, mutta muutamia peruutuksia saapui viime hetkinä. Yleisön kannalta oli rata ihanteellinen, sillä lähtöpaikan yläpuolella olevalta harjulta oli mainio tilaisuus seurata kilpailijain kulkua. Rata hyvä, mutta raskaanlainen.

Yleisen sarjan 11,1 km:n matkalla Kaipolan Viren Erkki Rantala uusi mestaruutensa voittaen seuratoveriaan Ahlbomja yli 5 sek. Sosenlewin Reino Karvonen oli kolmas 23 sek. voittajasta jäljessä. Porvoon Kurki oli neljäs ja Joensuun Jaatinen viides. Joukkuekilpailussa Kaipola uusi voittonsa ja RU-38 oli kakkösena kuten vuosi sitten. Porvoon Urheilijat oli kolmas.

Ikämiesten 11,1 km:n matkalla oli mukana ainoastaan seitsemän miestä. Sauvon Waldemar Järvinen ei ollut mestaruuttaan puolustamassa. Voitosta kamppailivat Sulkavan Teuvo Vartiainen ja Anjalan Lomperi, Vartiaisen viedessä mestaruuden 10 sek. paremmalla ajalla. Sävnätsalon Onni Hokkanen oli kolmas.

Yleisellä 5,7 km:llä suoritti kilpailun loppuun 33 miestä. Alkukesästä lupaavaa kuntoa esittänyt Lahden Urheilijain Jorma Kakko vei mestaruuden, mutta muista mitalisijoista täytiin sekuntikamppailua. Jyväskylän Reijo Höykinpuro hävisi voittajalle 2,6 sek. ja Kakon seuratoveri Matti Järvinen Höykinpurolle 4,6 sek. Viime vuoden mestari Naantalin Olavi Vuorisalo jätettiin kahdeksanneksi.

Joukkuemestaruuden voitti Lahden Urheilijat, HKV I oli toisena ja Naantalin Löyly kolmantena. Edellisen vuoden mestari Kaipolan Vire oli viides.

18—20 v. 5,7 km:n matkalla viime vuoden voittaja Sakari Peltoniemi uusi mestaruutensa, tosin tänä vuonna Kaipolan Viren edustuspuvussa. Haapajärven Kanala hävisi hänelle lähes 14 sek. Nurmon Jymyn Kimpimäki oli kolmas. Joukkuemestaruuden voitti Haapajärven Killat, Naantalin Löyly oli toinen, Kuortaneen Kunto kolmas ja viime vuoden mestari Joensuun Kataja neljäs.

Real Madrid voitti ammattijalkapalloilun Euroopan mestaruuden

Bryssel. — Espanjan Real Madrid joukkue voitti viime keskiviikkona kolmannen peräkkäisen kerran ammattilaisjalkapalloilun Euroopan mestaruuden. Ratkaisuottelu Italian Milan joukkuetta vastaan päättyi 18 minuutin yliajan jälkeen lopputulokseen 3—2 Real Madridin hyväksi.

Peli oli maaliton peliajan 60 minuutille asti, jolloin Milan teki johtomaalin. Madrid tasoitti 74. minuutilla. Neljä minuuttia myöhemmin Milan johti 2—1, mutta Madrid tasoitti taas parin minuutin kuluttua.

Noin 65,000 ihmistä seurasi ottelua.

Japanilaiset uimarit tekivät ennätyksen

Tokio. — Toukokuun 28 pnä japanilainen uintijoukkue teki maailmanennätyksen, 400 metrin sekaviestissä. Aika 4.17,2. Entinen ennätys oli 4.17,8.

Ennätys syntyi täällä suoritetuissa Aasian maiden kilpailuissa.

Canada toimittaa uraania Länsi-Saksaan

Ottawa. — Täällä allekirjoitettiin keskiviikkona uraanin myyntiä koskeva sopimus Länsi-Saksan kanssa. Aikaisemmin Canada on myynyt uraania vain Yhdysvaltoihin ja Britanniaan.

Valtion alainen Eldorado Mining Limited-kruunun yhtiö allekirjoitti sopimuksen Länsi-Saksan edustajain kanssa. Ensimmäisen sopimuksen mukaan Canada toimittaa Länsi-Saksalle 12 tonnia uranioksiidia. Osa siitä on jo matkalla ja loppuosa lähetetään pian.

Eldorado-yhtiön johtajat ovat selostaneet, että Länsi-Saksan odotetaan ostavan n. 500 tonnia uraania kuluvan viiden vuoden aikana.

"Interveivaus"

Ne, jotka määrittelevät näköradion ohjelmiston pidettäväisyyden, eivät ole koskaan käyneet minun puhellani, mutta toivon, että he joskus tulisivat. Minulla on vastaukset jo valmiina heille edellyttäen, että he esittävät oikeita kysymyksiä. Näin se tulisi luistamaan minun arveluni mukaan:

"Katseletteko te Tv-ohjelmaa?"

"En."

"Mitä ohjelmaa katselisitte, jos näköradionne olisi 'päällä'?"

"En mitään. Meidän Tv:mme on epäkunnossa."

"Mikä on teidän mielestänne tykätyin lasten ohjelma?"

"Kaikki ne, jotka esitetään ennen minun kotiin tuloani."

"Ovatko mainostukset liian pitkiä?"

"Eivät ole. Minun mielestäni ne eivät ole riittävänkään pitkiä. Useimmissa tapauksissa minun pitää kiirehtiä takaisin olleskeluhuoneeseen tehden voileipää mennessäni."

"Tykkäättekö cowboy-kuvista?"

"En. ammunta pitää minut heireillä. Minä pidän etualalla jännärikuvia missä uhrit kuristetaan äänettömästi."

"Aiotteko hankkia pikapuolin väri-TV:n?"

"En. Minä olen vielä punaisen puolella mustan ja valkoisen Tv:n oston suhteen."

LUOKKASODAN PÄÄTTYMISEN VUOSIJUHLA HENNALASSA

Lahdessa vietettiin helluntaina luokkasodan päättymisen 40-vuotisjuhlia, joiden kohokohdaksi muodostui sunnuntaina Hennalan toverihaudoilla vietetty muistojuhla. Vuosikokoukseensa Lahteen kokoontuneet entiset punakaartilaiset osallistuivat juhlatilaisuuksiin, joihin lisäksi kuului seppelten lasku kaikille Lahdessa oleville punakaartilaisten haudoille. Värikkääseen kulkueeseen, joka marssi Oy. Työväentalolta juhlapaikalle Hennalaan osallistui n. 1000 marssijaa kantaen valtakunnan ja järjestöjensä lippuja sekä tunnuksia. Juhlatilaisuuksia suosi erittäin kaunis ja aurinkoinen sää.

Juhlakulkue järjestäytyi Oy. Työväentalon edustalla klo 1, josta se lähti kohti juhlapaikkaa. Korkeaan ikään ehtineet entiset punakaartilaiset marssivat kulkueessa ryhdikkäänä nuorempien tovereidensa rinnalla erään ryhmän heistä kantaessa tunnusta: "Luokkamme puolesta fänäänkin".

Välittömästi kulkueen saavuttua Hennalan hauta-alueelle alkoi muistojuhla. Sen avasi punakaartilaisten keskustoimikunnan puheenjohtaja Eino Kock. Puheen jälkeen esitti Salpausselän Laulu kuorolaulua Väinö Lehtisen johdolla. Lahden Kaupunginteatterin näyttelijä Kauko Helovirta esitti vaikuttavasti Arvo Turtiaisen kirjoittaman runon "Punakaarti 1918". Juhlapuheen piti jaostosihteeri Arvo Stenman.

Puheessaan hän lausui mm., että 1918 kirjoitettiin porvarillisen Suomen historiaan sen likaisin sivu. Valkoisen voittaja-armeijan tefrori oli säälimätöntä ja hirveää. Yhtä vähän kuin 1918 luokkasodalla oli tekemistä Suomen itsenäisyyden kanssa, oli sitä Hitler-Saksan rinnalla käydyllä sodalla. Punakaarti taisteli 1918 kansallisten etujen ja työtätekevän luokan oikeuksien puolesta, lausui puhuja todeten lopuksi, että 1918 taistelua jatkaa tänä päivänä nuoriso, jolle siten lankeaa kunniakas tehtävä.

Juhlapuheen jälkeen suoritettiin seppelten lasku hautamuistomerkille. Seppeleitä laskettiin Entisten Punakaartilaisten, Turun entisten punakaartilaisten ja Lahden entisten punakaartilaisten puolesta. SKPn Keskuskomiten seppeleen laskivat piirisihteeri Urpo Siren ja kirvesmies Väinö Tallqvist. Lisäksi laskettiin hautamuistomerkille maatakäsittävän valimotyöläisten retkeilypäivien kukkalaite ja useiden luokkasodan uhrien omaisten kukkalaitteet sekä Punainvaliidien kukkalaite. Helsingin punakaartilaisten seppeleen laski Oiva Lunden, joka myöskin puhui kokemuksistaan Hennalan vankileirillä.

Jo ennen juhlaa laskettiin Mustankallionmäen hautausmaalla oleville punakaartilaisten ja punakaartilaisnaisten haudoille seppeleet.

— P. M.

RAKENTAVAN KIELENKÄYTÖN PERUSTEOS

AARNI PENTTILÄN *uusi*

SUOMEN KIELIOPPI

Sivun koko 7"x10"

692 SIVUA — HINTA SID. $8.50

Professori Aarni Penttilän uusi, perusteellinen "Suomen kielioppi" on nyt vuosia kestäneen työn jälkeen valmistunut. Tähän saakka on Suomen yliopisto-opetuksessakin jouduttu käyttämään E. N. Setälän kouluja varten laatimia deskriptiivisiä kielioppin esityksiä, jotka suurista ansioista huolimatta ovat jo osaksi vanhentuneet, niin että laajemmin kielemme erikoisluonnetta ja rakennetta valaisevia tietoja on ollut kerättävä monista eri lähteistä.

Paitsi korkeamman opetuksen tarpeisiin on prof. Penttilän uusi kielioppi suppeiden kielenoppaiden ja kohdakkoin kokonaisuudessaan valmistuvan "Nykysuomen sanakirjan" lisäksi välttämätön apuneuvo jokaiselle kirjallisen työn tekijälle.

Sen selkeät ja ytimekkäät säännöt sekä oivallinen ja runsas esimerkkikokoelma muodostavat tyhjentymättömän aineiston, johon jokainen voi luottavaisesti turvautua pyrkiessään selvlytymään kielellisten ilmausten vaikeuksista.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Ltd.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Hyviä romaaneja

nyt saatavana kirjakaupastamme!

DAPHNE DU MAURIER:

KAKSOISOLENTO

378 SIVUA - HINTA SID. $3.00

Daphne du Maurier'n uuden romaanin päähenkilö on yksinäinen, elämässään epäonnistunut mies, 38-vuotias englantilainen historian opettaja, joka yllättäen joutuu astumaan toisen miehen mystilliseen elämään. Ollessaan lomamatkalla Ranskassa hän yhtäkkiä huomaa vaihtaneensa osia kaksoisolentonsa, vaikeuksia pakenevan kreivi Jean de Guén kanssa, perineensä sukulinnan, tapiota tuottavan lasitehtaan, vaimon, rakastajattaren . .

TUOVI AARNIO:

HORSMA KUKKII

334 SIVUA - HINTA SID. $2.75

Lahdenpäässä on sinä kesänä paljon väkeä, erilaisia ihmisiä, jotka tuovat rauhalliseen kartanoon vilkkautta ja kiihkeää elämää. Sinne saapuu ensin tarmokas nuori nainen, agronomi Rauni Vuori, järjestelemään rappiolle joutuneen kartanon asioita. Siellä on komea metsäteknikko Veikko Vuorinen, joka saa selville, että Rauni on kartanon entisen omistajan tytär. Sitten tulee kesävieraiden kirjava lauma, kokoelma toinen toistaan herkullisemmin piirrettyjä henkilöitä: vanha professori Blumerus rouvineen, lihava herra Haali rouvineen, perhosia pyydystelevä maisteri Pilvinen, vanha neiti Blom, pari muuta ikäneitoa. Vihdoin tulee itse Hamlet, kartanon omistajan polka Pauli Järvi.

Näin on sattuman oikusta syntynyt asetelma valmis. Keskellä valtatonta ja vilkasta kesävierasympäristöä kohtalo järjestelee päähenkilöiden sotkuisia sydämenasioita, johdattelee heitä monipolvisten valheiden kautta kohti lopullista ratkaisua.

SATU WALTARI:

HAIKEAT LEIKIT

176 SIVUA - HINTA SID. $2.00

Satu Waltari on uudessa teoksessaan siirtynyt kokonaan kotoisille maisemille, palannut lapsuutensa huolettomiin kesäisiin leikkeihin, jotka ovat vielä säilyneet hänen muistissaan yksityiskohtaisen tarkkapiirteisinä mutta joille aika on jo siiti ehtinyt antaa haikean kultauksensa. Tässä sydämellisessä lapsuuden kuvauksessa on väriä ja elämää. Ja ennen kaikkea siinä on huumoria, jota hienoinen haikeus vain syventää.

CHARLES DICKENS:

KAKSI KAUPUNKIA

346 SIVUA - HINTA SID. $2.00

KAKSI KAUPUNKIA on Charles Dickensin (1812—1870), Englannin kirjallisuuden suuren lumoojan, jännittävin romaani — taiturimainen, värihehkuinen kuvaus Ranskan vallankumouksen synkimmiltä päiviltä.

SANTERI LEVAS:

NUORI SIBELIUS

MUISTELMA SUURESTA IHMISESTA

260 SIVUA - HINTA SID. $3.25

"Nuori Sibelius" on säveltäjämestarimme elämäntyötä käsittelevän suurteoksen ensimmäinen osa. Sen tekijä on SANTERI LEVAS, joka toimi kaksi vuosikymmentä Sibeliuksen sihteerinä. Kaikkien niiden vuosien aikana, jolloin maist. Levaksella oli ainoalaatuinen tilaisuus olla miltei jokapäiväisessä kosketuksessa mestarin kanssa, hän keräsi aineistoa elämäkertaa varten. Näin hän sai rumsaasti sellaisiakin tietoja, joita ei ole aikaisemmin alan kirjallisuudessa julkaistu.

"Nuori Sibelius" käsittää ajanjakson Sibeliuksen syntymästä vuoteen 1904 saakka. Teoksessa annetaan eloisa kuva mestarin lapsuudesta, nuoruudesta ja kasvuympäristöstä, hänen kääntymisestään yksinomaan musiikin tielle, hänen musiikkiopinnoistaan niin kotimaassa kuin ulkomailla ja hänen ensimmäisistä suurista menestyksistään. Taustana on Suomen taistelu autonomiansa puolesta, aika jolloin Sibeliuksesta tuli kansansa syvimpien tuntojen tulkki.

Tilauksen mukaan lähetämme kirjoja kaikkialle Canadassa ja Yhdysvalloissa.

Lähettäkää tilauksenne osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

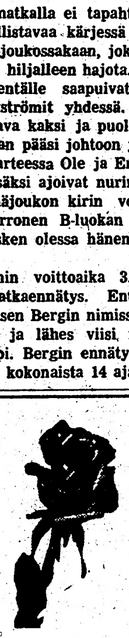

PARHAINTA ONNEA

JOAN JA ANGELO LOMMARILLE

heidän omassa kodissaan toivottavat allamainitut ystävät:

Eva ja Kalle Kämäräinen
Paul Lommari
Anja, Anna ja Väinö Laari
Sanelma ja Nick Kallio
Liina Oliferko
Enni ja Niilo Latvala
Tyyne ja Bela
Saimi ja Frank Richer
Linda ja W. Jokela
Bertta ja A. Tamminen
Annikki ja Oscar Orava
Sylvia Oltean
Mandy ja Tauno
Anni ja Paavo Järvi
Olga ja C. Skavaas
Eva ja Elias Kaartinen
Juho Niskinen
Lempi ja Otto Tyykä
Irene ja Elis Holla

KIITOS

Sydämelliset kiitoksemme kaikille teille suuresta yllätyksestä omaan kotiimme. Kiitos paljon lahjoista, syömisistä ja juomisista.

Erikoinen kiitos Mandille, Taunolle, Annille ja illan emännille. Kiitos myös niille jotka ottivat osaa, vaan eivät voineet saapua.

JOAN JA ANGELO LOMMARI

Toronto Ontario

"Mitä Karl Marx ei ennustanut"

Sosialismin isän Karl Marxin teorioita vallankumouksesta ei ole vain yritetty väärentää, mutta hänen kirjoituksiaan on julkeasti tulkittu kokonaan vääräksi. Koska viimeaikoina ovat eräät suomalaiset lehdet julkaisseet kirjoituksia, joissa on yritetty todistaa kuinka Marx on ennustanut väärin, niin SKDL:n puheenjohtaja on vastannut niille seuraavasti:

Ylläolevalla otsikolla varustettuna on eräissä pääkaupunkimme sanomalehdissä julkaistu uutisluontoinen kirjoitus, jossa yritetään todistella miten väärässä Marx oli ennustaessaan, että yhteiskunnallinen vallankumous puhkeaisi ensiksi Länsi-Euroopassa, sensijaan että se puhkesikin Venäjällä. Alunperin tämä todistelu on lähtöisin lontoolaisen "The Evening Standard"-lehden pääkirjoituksesta, jossa edellämainitun väittämän lisäksi todistellaan Marxin kurjistumisteorian olevan virheellisen.

Vuosikymmenien kuluessa olemme tottuneet siihen, että porvarillisella taholla yritetään kumota Marxin tekemiä väittämiä. Erityisen suurta kiinnostusta sellaiseen on ilmennyt sen jälkeen, kun ihmiskunnan historiassa kapitalistisen talousjärjestelmän valtakausi on häviämässä ja maailman kansojen enemmistö siirtyy sosialismia rakentavalle tielle.

Niinpä The Evening Standard todistelee kurjistumisteorian kohdalla asian olevan nykyisin aivan päinvastaisen kuin Marx ennusti — siis toisin sanoen, rikkaat ovat tulleet köyhemmiksi ja köyhät rikkaammiksi.

Tällä kerralla meitä kuitenkin kiinnostaa vain mainitun englantilaisen lehden se väite, jonka mukaan Marx ei pystynyt ennustamaan yhteiskunnallisen vallankumouksen tulevan ensiksi puhkeamaan Venäjällä. Tähän väitteeseen on sanottava, että Marx oli kylmästi ajatteleva tiedemies eikä mikään ennustaja. Hän totesi yhteiskunnallisen kehityksen kulkevan ennakolta arvioitavissa olevaa lainalaista linjaa, jossa ratkaisevina vaikuttimina ovat taloudelliset perussyyt. Tältä pohjalta hän ymmärsi kapitalistisen talous- ja yhteiskuntajärjestelmän häviämisen — välttämättömyyden — niinkuin nyt jo suuressa osassa maapalloamme on tapahtunutkin. Mitä tulee englantilaisen lehden väitteeseen, ettei Marx ennustanut vallankumouksen puhkeavan ensiksi Venäjällä, vaan Länsi-Euroopassa, niin johtuu tuollainen väite joko tietämättömyydestä tai sitten tahallisesta asian vääristelemisestä.

Todellisuudessa on asia niin, että Marx päinvastoin ehkä ensimmäisenä oivalsi juuri Venäjän vallankumouksellisen työväestön tulevan näyttelemään ratkaisevaa uranuurtajan osaa sosialistisessa vallankumouksessa ja punnitsipa jo tarkkaan, miten Venäjällä alkanut vallankumous tulisi kehittymään, jos joku korkeammalla teollisella asteella oleva valtio saataisiin siihen yhtymään. Tammikuussa 1882 kirjoittamassaan Kommunistisen Manifestin esipuheessa Marx toteaa:

"Venäjä on Euroopan vallankumouksellisen liikkeen etujoukkona."

"Kommunistisen Manifestin tehtävänä on julistaa nykyisen porvarillisen omistusmuodon välttämättömästi lähestyvää häviötä. Mutta Venäjällä, samaan aikaan kun kapitalistinen järjestelmä kuumeenomaisesti kehittyy ja porvarillinen maanomistus vasta juuri on parhaillaan muodostumassa, on enempi puoli maata talonpoikien yhteisesti omistamaa.

Nyt herää kysymys: Voiko venäläinen talonpoikaisyhdyskunta, tämä joka tapauksessa jo varsin rappeutunut maan alkuperäisen yhteisomistuksen muoto, välittömästi muuttua korkeammaksi maanomistuksen kommunistiseksi muodoksi, vai täytyykö sen sitä ennen joutua samanlaisen hajautumiskehityksen alaiseksi, minkä alaiseksi maanomistus historiallisen kehityksen varrella on joutunut lännessä?

Ainoa nykyisin mahdollinen vastaus tähän kysymykseen on seuraava. Jos Venäjän vallankumouksesta tulee merkki työläisvallankumouksen alkamiselle lännessä, niin että molemmat täydentävät toisiaan, silloin voi nykyinen venäläinen maan yhteisomistusmuoto olla kommunistisen kehityksen lähtökohtana."

Marxin edellämainitsemaa lausunto on mielenkiintoinen. Huomaamme siitä hyvin, että Marx ei pyri esiintymään ennustajana. Hän laskee ja arvioi tarkkaan olemassaolevat edellytykset ja tekee niiden pohjalta omat johtopäätöksensä. Niinpä hän tässäkin tapauksessa selvästi sanoo: "Jos Venäjän vallankumouksesta tulee merkki työläisvallankumouksen alkamiselle lännessä." Eikö edelläoleva lausunto ole aivan selvä. Marx siis oletti vallankumouksen alkavan juuri Venäjällä ja arvosteli mitä tapahtuisi, jos sitä seuraisi työläisvallankumous myös lännessä. Tällaiseen, edessäolevan yhteiskunnallisen kehityksen arviointiin pystyi Karl Marx jo 36 vuotta ennen Venäjän suurta lokakuun vallankumousta.

Epäilemättä juuri Marxin tilanne-arvioinnin ansiosta niinsanotut marxilaiset, pitkälti oppi-isänsä v. 1883 tapahtuneen kuoleman jälkeen korostivat Venäjän vallankumouksellisen työväestön poliittista merkitystä ja puhuivat halveksien mm. Englannin työväestön kykenemättömyydestä. Lainaamme sen osoittamiseksi lyhyen kappaleen Karl Kautskyn teoksesta, Yhteiskunnallinen Vallankumous.

"Eivät edes vastustajain viimeiset ruoskaniskut voi herättää Englannin työväestöä. Se pysyy mykkänä, kun sen ammattiyhdistyksiä kohdellaan väkivaltaisesti, ja mykkänä, kun sen leivän hintaa korotetaan. Englantilaiset työmiehet ovat valtiollisina tekijöinä nykyään alemmalla asteella, kuin taloudellisessa suhteessa enimmin takapajulla olevan ja valtiollisesti orjuutetuimman eurooppalaisen valtion, Venäjän, työmiehet. Jälkimmäisille antaa suurta käytännöllistä voimaa heidän elävä vallankumouksellinen tietoisuutensa, edelliset tekee nollaksi todellisessa politiikassa heidän luopumisensa vallankumouksesta, harrastusten rajoittaminen hetken vaatimuksiin, eli niin kutsuttu työtypolitiikka."

Karl Kautskya pidettiin vielä v. 1892, jolloin hän edelläolevan kirjoitti, hyvänä marxilaisena ja lokakuun suuren vallankumouksen jälkeen sosialidemokraattien huomattavimpana teoreetikkona. Hän oli teoriassa vallankumouksellinen, mutta todellisessa yhteiskunnallisessa vallankumouksessa hän ei jaksanut olla mukana. Esitetty lainaus kuitenkin osoittaa täysin virheellisiksi sellaiset käsitykset, että Marx ja marxilaiset olisivat kuvitelleet yhteiskunnallisen vallankumouksen alkavan lännestä.

Hiukan humoristiselta tuntuu, että edellämainitun Kautskyn kirjan on kääntänyt suomenkielelle Väinö Tanner ja esipuheessaan suomalaiseen painokseen hän kirjoittaa:

"Aikakauteemme on vallankumouksen aate silminpistävästi painunut leimansa. Se johtuu etupäässä siitä jättiläiskamppailusta, jota paraikaa käydään itäisessä naapurimaassamme. Siellä se tosin tätä nykyä enimmoin suuntautuu valtiollisen vallan nykyisiä käyttäjiä vastaan, on siis etupäässä valtiollinen vallankumous, mutta niin pian kun tämä päämäärä on saavutettu, seuraa välttämättömyyden pakosta suurisuuntainen kumous yhteiskunnallisellakin alalla." Noin sitä voi tapahtua. Väinö Tanner ehkä yritti v. 1906 olla hiukan marxilainenkin, ja sai siitä yllättävää poliittista kaukonäköisyyttä. Mutta myöhemmin tuollaista ominaisuutta hänessä ei ole havaittu.

Edellä esitetyn tehtävänä on osoittaa niiden väitteiden valheellisuus, joiden tarkoituksena on uskotella ihmisille ettei Marx olisi ymmärtänyt Venäjän vallankumouksellisen liikkeen merkitystä ja sen alullepanevaa vaikutusta siirryttäessä kapitalistisesta järjestelmästä sosialistiseen.

Ei saata olla ihailematta Marxin ajattelun teräväyttä. Häneltä lainaamastamme lausunnosta voimme todeta hänen arvioineen ensinnäkin sosialistisen vallankumouksen lähtökohteen oikein ja toiseksi hän kykeni tarkalleen arvioimaan myös sen, minkälaista kehityslatua yksinään sosialismin tielle astuneen Venäjän maatalous tulisi kulkemaan.

Kannattaa hitaiden opiskelijain eroittamista

Port Arthur. — Port Arthurin koululautakuntaa neuvottiin keskiviikkona, että kaikki sellaiset opiskelijat, jotka eivät osoita mitään suurempaa kiintymystä opiskeluun, tulisi eroittaa koulusta ja asettaa työhön.

Neuvo annettiin kirjeessä Ontarion korkeakoluopettajain Port Arthurin yhdistykseltä.

Kirjeessä sanottiin, että kun heidät pakoitetaan työhön, niin välinpitämättömät opiskelijat ovat paremmassa asemassa arvostamaan opiskelun merkitystä. Kun nämä eroitettaisiin koulusta, niin opettajilla olisi enemmän aikaa kiinnittää huomionsa niihin opiskelijoihin, jotka todella haluavat oppia.

AVATTU

Uusi kiuassauna

IDEAL

STEAM BATH

Puhelin EM. 4-9001
473 Dundas St. West
Toronto, Ontario

Kaikki tervetulleita!

P. W. VIIKERI

Suom. Silmälasispesialisti

SILMIEN TARKASTUSTA

36 Sandford Ave., Toronto, Ont.
Puhelin HO. 6-1260

Vastaanotto:
Joka toinen ja neljäs keskiviikko kuukaudessa kello 3—8.

Lentäen tai laivalla Suomeen

Me hoidamme Teidän matkalipputilauksenne lentäen tai laivalla nopeasti ja asiantuntemuksella. Me edustamme kaikkia tärkeimpiä lento- ja laivayhtiöitä, joiden matkareitti on suoraan Suomeen tai mannermaan kautta.

Liittykää mukaan meidän 6:lle vuotuiselle kesähuvimatkalle

(SCANDINAVIAN AIRLINES)

Lähtee Torontosta kesäkuun 15 päivänä 1958

Mr. Arne Ritari, matkanjohtaja

Edestakainen Economy Fare matka Torontosta $640.60

Soittakaa tai kirjoittakaa tottunutta, varmaa palvelua varten. Yli 20 vuoden asiakaspalvelu suomalaisille ystävillemme

O.K. Johnson & Co. Ltd.
Matkailutoimisto
697 Bay St., Toronto, Ont.
Puhelin EM. 6-9488

Ritari Agencies Ltd.
Matkailutoimisto
7 Cedar St., Sudbury, Ont.
Puhelin OS. 5-5685

Air - Steamship - Bus - Rail - Hotels - Passports - Visas

OTAVAN SUURI KEITTOKIRJA

723 SUURTA SIVUA
KIRJAN KOKO 8"x10"

Otavan Suuri Keittokirja antaa ohjeet kaikkiin ruokiin, joita voidaan tarvita nykyaikaisessa suomalaisessa kodissa. Se neuvoo, miten ne valmistetaan, miten ne tarjotaan ruokahalua herättävästi ja tilaisuuteen sopivasti, mitkä ruokalajit sopivat samalle aterialle ja miten ne täyttävät nykyaikaisen r a v i n t o - opin vaatimukset.

3000 selkeätä ruoanvalmistusohjetta
1000 havainnollista kuvaa työvaiheista
500 moniväärikuvaa valmiista ruoista

Yksissä kansissa 15 alan tietokirjaa:

1. Keittokirja
2. Leipomiskirja
3. Voileipäkirja
4. Ravinto-oppi
5. Tavaraoppi
6. Säilömiskirja
7. Päydänkattamis- ja tarjoilukirja
8. Dieettikirja: kastenruoat, sairaiden ruoat, laihdutusruoat
9. Viini- ja cocktailikirja
10. Sienikirja
11. Painekeittimkirja
12. Ruokalistakirja
13. Sisustuskirja
14. Hyvän käytöksen kirja
15. Sivistyssanakirja

Te ja Otavan Suuri Keittokirja voisitte yhdessä saada ihmeitä aikaan.

Keittäjät ja perheen emännät, hankkikaa itsellenne Otavan Suuri Keittokirja. Se on todella suurin ja valtavin keittokirja, mitä koskaan aikaisemmin suomenkielellä ilmestynyt. Tätä keittokirjaa on saatavana kahden erilaisessa sidonnassa.

Taval. koviin kansiin sid. $11.50 (kotelossa)

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

FARMI MYYTÄVÄNÄ

137 EKKERIN FARMI MYYTÄVÄNÄ Long Lakella, noin 8 mailia Sudburysta. Hyvä asuinrakennus. Lähemmin: puhelin OS. 3-5659.
(29-31)

HALUTAAN TIETÄÄ

HALUAN TIETÄÄ MISSÄ ON ISÄNI JOHN IVARI HAKALA, ole hyvä ja kirjoita allaolevalla osoitteella: poikasi William Hakala (Cobaltista), 220 St. James St., Port Arthur, Ont.
(27-29-31)

SUOMALAINEN PARTURI MARTHA MÄKI
KING EDWARD
PARTURILIIKKEESSÄ
King Edward Hotellin alakerrassa
LUOTETTAVA PALVELU.

KELLO- JA KULTALIIKE
Liik. Os. 5-6852, Kot. OS. 5-6342
Heiskanen Jewellers
7 Durham St. N., Sudbury, Ont.

E. KOLARI KELLOSEPPÄ
50 Lorne St. S. Sudbury, Ont.
Puhelin OS. 3-3974 Box 294
Vastapäätä Hill-Clark-Francis lautakomppania

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. kautt. OS. 4-4014, kotiin OS. 3-4705
65 ELM STREET EAST
MARRASKUUN 1 PÄIVÄSTÄ
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA.
PUHELIN OS. 3-8596
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

OMEGA
Television Service
A. HIRVELA ja A. KANGUR
RADIO JA T.V. KORJAUSEXPERTIT
Puh. OS. 4-6559 ja OS. 5-6118
433 Trout Lake Road, Lockerby

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
39 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA ... TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

UUDET
1958
FORD
EDSEL
AUTOT
NÄHTÄVÄNÄ
SIROJA, UUTUUKSILLA VARUSTETTUJA LOISTOAUTOJA
McLEOD MOTORS & Equipment Limited
65 LARCH STREET
Puhelin OS. 3-9501
SUDBURY

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Vapauden johtokunnan kokous pidetään ensi maanantaina alkaen kello 7.30 illalla.

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan kokous pidetään ensi viikon tiistaina alkaen kello 7.30 illalla Finnish-haalilla.

Työn Puiston sauna on avoinna joka lauantai, sunnuntai ja keskiviikko kello 1—11 i.p.

Sävel-kuoro kiittää wanupilaisia

Sävel-kuoron jäsenet haluavat lausua kauniit kiitoksensa Wanupin haalin toimitsijoille ja aktiivisille työntekijöille, jotka auttoivat meitä suurenmoisesti vieraillessamme siellä.

Koristettu näyttämö, kukkavihko ja tuoksuvilla tuomilla ja koivuilla koristettu näyttämö tekivät erikoisen juhlavan vaikutuksen.

Kiitämme myös ystävällisiä soittajia, jotka auttoivat meitä pulassa ja vieläpä ilmaiseksi. Samoin lausutaan kiitos yleisölle, jota oli saapunut niin runsaasti sateisesta säästä huolimatta. Säestäjän puuttuminen aiheutti sen, että monet aiotut ohjelmanumerot jäivät esittämättä ja ohelma ei ollut niin monipuolinen kuin oli alunperin tarkoitettu.

Vielä kerran kiitokset wanuppilaisille! — Kuorolainen.

Naistenkerhon kokous tiistaina Finnish-haalilla

SJ:n Naistenkerhon kokous pidetään Finnish-haalilla ensi tiistaina alkaen kello 7.30 illalla. Toivotaan runsasta osanottoa. Tämä on viimeinen kokous kuluvan toimintakauden aikana.

Miestä ammuttiin ryöstöyrityksessä

Blind River. — Torstaiaamuna kello 5 aikaan ammuttiin täällä 56-vuotiasta gasoliiniaseman omistajaa Earl Foytä kun hän ei luovuttanut rahoja kolmelle miehelle, jotka yrittivät ryöstää häntä. Ryöväri ampui kolme kertaa, joista yksi luoti sattui omistajan olkapäähän.

Foy kuljetettiin sairaalaan, jossa todettiin ettei hänen haavansa ole hengenvaarallinen.

Miehet pakenivat Sault Ste. Marien suuntaan ja maakuntapoliisi on sitä mielipidettä, että ryövärit pakenivat varastetulla autolla.

Lacourciere & Lacourciere
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
PUHELIN OS. 5-8221
18 Durham St. S., Sudbury
Uuden Toronto-Dominion pankkirakennuksen yläkerrassa

LAUTAA
RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEITA
Kohtuullisin hinnoin
VÄHITTÄISMAKSUT 36 kuukauteen asti EI ALKUMAKSUA
GREENSPOON BROS. LIMITED
214 Notre Dame Ave.
Puh. OS. 4-4259, Sudbury, Ontario

AUTOJOUSIEN KORJAUS
McROBERTS JOUSILLA
BRANTFORD TROKIEN LAVOJA ja nostolaitteita KONEPAJATYÖTÄ
SUDBURY SPRING SERVICE
Puhelin OS. 3-8702
520 Whissell St Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannus arviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-6797
164 Elgin St. S., Sudbury

VÄLITÄMME RAHAA SUOMEEN
UUSI KURSSI VOIMASSA NYT!
PIENIN SUMMA 5,000 SMK. $17.25 YNNÄ LÄHETYSKULUT $1.00
JOKAINEN SEURAAVA 1,000 SMK. 3.45
Rahalähetykset toimitetaan vastaanottajalle 10-14 päivän kuluttua. Jokaiselle lähettäjälle lähetetään vastaanottajan tai Suomen postikonttorin antama kuitti.
VAPAUS TRAVEL AGENCY
Box 69 — Sudbury, Ontario

Port Arthurin juhliin menevien huomioon

Kaikkien niiden, jotka aikovat lähteä junateitse Port Arthurissa pidettäviin laulu-, soitto- ja urheilujuhliin, pyydetään kiinnittämään huomion siihen, että he ilmoittavat matkaan lähtemisestään aikanaan E. Sukselle Vapauteen.

Junamatka edestakaisin Port Arthuriin Sudburysta maksaa $21.15. Edelleen huomautetaan, että matkalle täytyy lähteä samaan aikaan mutta takaisin saa tulla samalla lipulla milloin hyvänsä. Juna lähtee elokuun 1 pnä aamulla, josta vielä tarkemmin tiedoitetaan.

Sudburyn Alertsin, Beaver Laken Jehun, Whitefishin Speedin ja Wanupin Visan jäsenien pitäisi ottaa tämän aikanaan huomioon.

Neljä kuoli rautatieonnettomuudessa Pointe au Barilissa

Parry Sound. — Torstai-iltana sai neljä miestä surmansa ja kolme loukkaantui kun CPR:n tavarajuna ajoi yhteen työjunan kanssa vähän etelään Pointe au Barilissa, 24 mailia pohjoiseen täältä.

Onnettomuuden jälkeen ei vielä annettu tietää kuolleitten ja loukkaantuneitten nimiä. Kaksi loukkaantuneista kuljetettiin täällä olevaan sairaalaan.

Kaksi lääkäriä maakuntapoliisien kanssa meni täältä onnettomuus paikalle.

Piknekki Memorial-sairaalan hyväksi

Creighton Minen suomalaisten taholta järjestetään piknekki Memorial-sairaalan hyväksi kauniin Trout Laken rannalle kesäkuun 8 päiväksi. Siellä tulee olemaan kaikenlaista hauskaa ajankulua jokaiselle. Järjestetään ampumista, nuolen- ja renkaanheittoa sekä muunlaisia pelejä.

Emännät pitävät huolen siitä ettei kenenkään tarvitse olla nälissään enempää kuin janoissaankaan. Hyvää mojakkaa, "kuumia koiria", kahvia, virvotusjuomia sekä monia muita lajeja saatavana.

Varatkaa aikaa käyttääksenne hyvän asian eteen ja samalla nauttimaan hauskasta päivästä.

Piknekki on järjestetty Suutarisen ja Asialan kesäkämpille. Sinne osaa hyvin sillä Asialan postilaatikko on tien vierellä, ennen Trout Laken siltaa oikealla puolella.

Tervetuloa nauttimaan hauskasta sunnuntaipäivästä!

Kaivostyöläinen loukkaantunut

Viime keskiviikkona kuljetettiin Sudburyn General-sairaalaan kaivostyöläinen John Kozak, joka oli loukkaantunut "skellatessaan" lähellä Onapingia olevassa kaivoksessa.

Canadalainen filmi saanut palkinnon Brysselissa

Bryssel. — Täällä tiedoitettiin keskiviikkona, että canadalaisen Norman MacLarenin valmistava piirustusfilmi "The Blackbird" on palkittu Brysselin maailman näyttelyn yhteyteen järjestetyssä lyhytfilminäyttelyssä.

Luonnonkaasuputkilinjan rakennustyöt aloitettu

Keskiviikkona aloitettiin virallisesti luonnonkaasuputkilinjan rakennustyöt Sudburyssa Jean Streetillä. Tilaisuuden avasi pormestari Joe Fabbro. Hän sanoi avauspuheessaan olevansa tyytyväinen siihen, että rakennustöissä tullaan käyttämään 90 prosenttia paikallista työvoimaa. Tämä merkitsee ainoastaan noin 125 paikkakunnan työläisen käyttämistä työssä.

Northern Ontario Natural Gas-yhtiön varapresidentti E. C. Bovey sanoi avaustilaisuudessa, että yksistään Sudburyssa tullaan laskemaan putkia noin 80 mallia pitkästi ja tämän lisäksi 88 mallia päälinjan putkia North Bayhin. Hän arveli, että putkilinjan laskemiskustannukset Sudburyssa tulevat olemaan noin $800,000.

Yhtiön toinen virkailija Bill Luke sanoi, että kuluvan kesän aikana noin 80 prosenttia Sudburyn ja Copper Cliffin asukkaista tulevat saamaan luonnonkaasua.

Hän oli myöskin sitä mieltä, että käyttämällä luonnonkaasua lämmittämiseen voidaan säästää 10—15 prosenttia verrattuna siihen mitä nykyään käytetään lämmitykseen.

Työttömyysvakuutuslakiin aiotaan esittää muutoksia

Ottawa. — Liittovaltion työministeri Starr on selostanut parlamentissa, että hänen aikomuksensa on esittää eräitä muutosehdotuksia työttömyysvakuutuslakiin ennenkuin parlamentin istunto päättyy. Samalla hän selosti, ettei hän aio tämän istuntokauden aikana esittää minkäänlaisia muita työsuhteita koskevia muutoksia.

— Viime vuonna Ruotsin merikalastajat saivat $28,200,000 arvosta kalaa.

Intian teeteollisuudessa kriisi

Kalkutta. — Intian teeteollisuutta uhkaa vakava kriisi koska Afrikan teeteollisuus on alkanut kilpailemaan sen kanssa.

Viimeisen 10 vuoden aikana on Afrikan teeteollisuus kohonnut 50 prosentilla. Afrikka myy myös teetä Lontoon markkinoilla halvemmalla kuin Intia. Intiassa tuotetaan nykyään 10,000,000 paunaa enemmän kuin 10 vuotta sitten. Ceylonissa on juuri korjattu ennätyksellinen teesato. Indonesiassa teetuotanto lisääntyy. Sellaiset maat kuin Kiina, Japani, Argentina, Brasilia, Iran, Turkki, Neuvostoliitto ja Formosa ovat lisänneet teetuotantoaan.

TILATKAA VAPAUSI

Itsepintaisen toimittajan tapaus

Englantilaissyntyinen toimittaja Cedric Belfrage on kirjoittanut kirjan "Pelästynyt jättiläinen", jossa tek'jä kertoo kokemuksistaan USA:ssa. Cedric Belfrage, joka on viettänyt suuren osan elämästään USA:ssa, karkoitettiin maasta v. 1955 29 vuoden oleskelun — ja monimutkaisen kuulusteluprosessin — jälkeen. Oheellisessa katkelmassa Belfrage kertoo macarthylaisen inkvisiition menettelytavoista ja syytettyjen minimaalisiksi käyneistä mahdollisuuksista oman "tapauksensa" lähtökohdan:

Kun edustajainhuoneen jäsen Velde ja senaattori McCarthy kutsuivat minut kuulusteluihin he aloittivat työnsä vetämällä elämäni edestä verhot, joita ei koskaan ollut olemassa. He tekivät sen siten kuin elämäni olisi ollut mystillistä ja tärkeätä. Se ei ole kumpaakaan. Olen elänyt poliittisesti kultakalamaljassa. Sen, miten tulin uskomaan sosialismiin jokaisen maan päämääränä, on kirjattu, samoinkuin on kirjattu rakkauteni Amerikkaan sen kaikista vioista huolimatta.

Kuitenkin tämä valittujen lainsäätäjien ja palkattujen virkamiesten eläintarha väitti itsepintaisesti, että kannan hihassani kaikenkaltaisia raskauttavia syntejä. Ensiksikin minua "syytettiin" siitä, että olisin ollut jäsenenä kommunistisen puolueen kaltaisessa epäpopulääirissä järjestössä, jonka jäsenyyteen FBIn (salaisen poliisin) päällikkö J. Edgar Hoover oli sijoittanut 25.000 henkilöä 150 miljoonan asukasmäärästä. Toiseksi katsottiin viaksemi, että olisin v. 1945 yrittänyt "kommunistisoida" saksalaisen lehdistön, kun suosittelin kahta tai kolmea selvää kommunistia — kymmeniä sosialisteja, katolilaisia ja maltillisia konservatiiveja — toimituslisenssien saajiksi kun armeijan antamana tehtävänäni oli löytää ehdotuksia lehtimiehiksi. Kolmanneksi kävi ilmi, että olin erään Elizabeth Bentleyn laatimalla 80 henkilöä käsittävällä listalla, jossa sen laatija luetteli venäläiset "vakoilijat" ja "kuriirit". (Minut oli merkitty "kuriiriksi") Oltuani Velden kuulustelutavana (kieltäydyin keskustelemasta yllämainituista asioista) kirjoitin englantilaiseen Daily Chronicleen seuraavaa:

"Oikeat vastaukset olisivat olleet: 1) En ole, mutta minulla olisi siihen oikeus jos haluaisin, 2) Työskentelin Saksassa kenraali Eisenhowerin nimenomaisten ohjeiden mukaan, ja hänen alaisensa antoivat kaikki määräykset, 3) Kun liittovaltion oikeus kuulusteli minua kahtena päivänä 1948 (mikä oli Velden tiedossa vaikka hän ei siitä maininnutkaan) näistä samoista Bentleyn väitteistä, vastasin jokaiseen minulle esitettyyn kysymykseen."

Kun katselen taaksepäin lähes kymmenen vuotta kestäneen "kylmän sodan" aikaan totean, että Washingtonin pyrkimykset saada aikaan 180 asteen käänne Amerikan linjassa rauhasta sotaan, suvaitsevaisuudesta aktiiviseen kiihkomielisyyteen ovat kokeneet vaihdellen menestystä ja epäonnea. Lyhyesti sanottuna ne ovat tuoneet amerikkalaisen hevosen lähelle sodan ja fasismin mustia vesiä mutta eivät yhäkään saa hevosta juomaan tuota vettä.

Ne ovat olleet tehokkaita himmentäessään amerikkalaista sulatusuuni-perinnettä "elää ja antaa elää" monikärkisellä hyökkäyksellä "kommunisteja" ja "kommunismia" vastaan.

Ihmiset alkavat kyllästyä inkvisitioon. He eivät tule niin kiihottuneiksi kuin heidän oletetaan tulevan kun uusia "kommunisteja" jälleen "paljastetaan", mutta he ovat yhä edelleenkin sumussa näiden inkvisiitioesiintymisten luonteesta suhteessa amerikkalaisiin perinteisiin ja lakiin. Edelleenkin he yleensä allekirjoittavat McCarthyn keksinnön "viidennen lisäyksen kommunisteista". Kaikkialla esitetään sama kysymys, hämmästellen tai suuttuneesti: "No niin, jos hän on viaton, niin miksei hän sano sitä? Perustuslakiin tehty viides lisäys suojaa henkilön todistamasta itseään vastaan. Miksi piilottautua sen taakse, ellei ole syypää johonkin?"

Ensimmäinen vastaus on, ettei amerikkalaisten perinteiden mukaan syyllistytä mihinkään kuulutaessa poliittisiin tai aateryhmiin. Tätä ei voida muuttaa millään teorialla siitä, että jokin ryhmä "propagoi väkivaltaista kukistamista". Amerikkalainen perinne, Jeffersonin, Lincolnin ja monien muiden yksinkertaisesti ilmaisemana, myöntää kansalle muiden oikeuksien ohella oikeuden kukistaa tyrannimaisen hallituksen. Mikäli hallitus on tyrannimainen sen kukistamisessa luultavasti vuotaa verta, kuten Amerikan vallankumouksselliset todesivat. Jos kansan suuri enemmistö ei pidä hallitusta tyrannimaisena, kuten nyt on asianlaita, niin sitä ei voida kukistaa. Sellainen olettamus, että 25.000 kommunistia edes kaikkine mahdollisine liittolaisineen pystyisi kukistamaan nykyisen hallituksen sen valtavine vallanmäärineen ja edes sen olettaminen, että he haluaisivat niin tehdä, lankeaa jo mielikuvituksen maailmaan.

Mutta edistyksellisiä syytetään vielä paljon vakavammista asioista inkvisiittiotuomioistuimissa — esimerkiksi vakoilusta tai muusta toiminnasta vieraan vallan hyväksi. Ja he kieltäytyvät edelleenkin perustuslakiin viitaten vastaamasta omaksi puolustuksekseen. On helppoa saada tällaisille syytöksille pintapuolista uskottavuutta tällaisena aikana, jolloin ihmiskunnan toinen puolisko liikkuu sosialismin virrassa ja toinen puolisko tätä vastaan. Kaava on yksinkertainen: Uskotte siis, että jos meidän yhteiskuntamme olisi suunnitellumpi, se olisi oikeudenmukaisempi ("totalitarismi") ja että suunnitelmaan nojautuvien yhteiskuntien tulisi saada olla rauhassa, jotta ne voisivat osoittaa tämän. Venäjä on "totalitäärinen" ja haluaa olla rauhassa, siksi olette Venäjän agentti. Kuva "agentista" tai "vakoilijasta" saadaan aikaan inkvisiittorien trikeillä: X joka tuntee tai on tavannut Y:n, kuvataan "yhteydenpitäjäksi" tai "yhdysmieheksi" suhteessa Y:hyn tuttavapiirissä, josta tulee "solu" tai "koneisto".

Miksi on valhetta syyttää inkvisiittorien hiljaisia uhreja "piilottelusta perustuslain taakse"? Vastaus aiheuttaa vastakysymyksen: Mitä perustuslaki on? Se ei ole satunnainen, enempää kuin sitä on 40-tunnin työviikko. Miehet ja naiset, jotka kärsivät vanhasta tyranniasta, taistelivat ja kuolivat näitten kallisarvoisten asioiden puolesta. Perustuslaki heijastaa vapautta jannoneiden miesten palavaa halua laatia riidaton peruskoodi, joka lopettaisi uskonnollisten ja poliittisten inkvisiittioiden väärinkäytökset. Uudet amerikkalaiset inkvisiitiot — jotka itseasiassa ovat "tutkimusten" ja "kuulustelujen" nimillä tapahtuvia oikeudenkäyntejä, joissa asianmukaista lainkäyttöä ei noudateta — ovat yritys saada amerikkalaiset hyväksymään jotain sellaista, minkä heidän esi-isänsä hylkäsivät ja yrittivät tehdä ikiajoiksi mahdottomaksi.

Perustuslaki on se "hunajakakku" joka toi miljoonat ihmiset, minut niiden mukana, muista maista Amerikkaan. Sen suojaan vetoaminen ei merkitse sen puolustamista vain itsessään varten vaan jokaista amerikkalaista varten. Jos oikeusistuimet eivät sitä puolla, on kansalaisten velvollisuus sitäkin suurempi ja erityisesti muissa maissa syntyneiden, jotka omaksuessaan USA:n ottivat perustuslain tietoisesti omakseen.

Näytelmässään "Tulikoe" Arthur Miller osoitti, miten viaton henkilö oli — ja on edelleenkin — täydellisesti inkvisiittorien armoilla ilman näitä perustuslaillisia tukipylväitä. Jos hän kielsi yhteydenpidon piruun, hänet hirtettiin, koska hän ei voinut osoittaa pätemättömäksi toisen valalla vahvistettua todistusta. Jos hän myönsi, hänet joka tapauksessa hirtettiin ellei hän paljastanut muita — ketä, sillä ei ollut väliä — jotka myös oli "nähty" belsebuubin seurassa. Ja niin hirttämiset ja paljastukset jatkuivat.

Nykyisin on kieltämisestä annettu rangaistus muuttunut väärästä valasta annetuksi vankeusrangaistukseksi, myöntäminen toisia ilmiantamatta vankeusrangaistukseksi "oikeudenhalveksunnasta". Vaitipysymisestä langetettu rangaistus on kuolemasta toisiaan vastaan puristuvien kivien välissä muutettu heittämiseksi taloudelliseen ghettoon, tai jos sattuu olemaan ulkomaalainen, karkoituksiksi. Pulmat pysyvät samoina. Asianomainen itse ei voi todistaa, ettei ole tai ei ole ollut "kommunisti" tai "vakoilija" yhtävähän kuin aikoinaan saatettiin todistaa, ettei asianomainen ollut "noita". Mitä tulee muihin asiaan sotkettuihin, ei ole oikeutta vaieta heistä ellet vaikene itsestäsikin.

Vaara joutua haastetuksi "oikeuden halveksunnasta", jos vastaa vain yhteenkin kysymykseen tietyllä tiedustelujen alueella ja sivuuttaa muut saman "alueen" kysymykset, johtaa niin fantastisiin tilanteisiin kuin omani Velde-komiteassa: En voinut kertoa sitä yksinkertaista tosiasiaa syyttäjästäni Elizabeth Bentleystä, etten ollut elämässäni nähnyt häntä. Vielä fantastisempaa on, etten voinut myöntää olleeni Guardian toimittaja. Velde oli jo ennakolta lyönyt asian kiinni nimittämällä lehteä "Kremlin propagandatorveksi". Jos olisin vastannut, olisin avannut oven kysymyksille, joihin vastaamasta en olisi voinut lain mukaan kieltäytyä. Olisi voitu esittää kysymyksiä toimituskunnan kanssa käydyistä keskusteluista, olisi voitu vaatia tilaajalistat, niiden nimet jotka olivat auttaneet meitä, ja minut olisi voitu haastaa oikeuteen siitä hyvästä, että kieltäydyin luovuttamasta niitä. Halveksunta on luonnollisesti laimea sana sille tunteelle, jota näitä laitoksia kohtaan tunnetaan, mutta uhrautuminen tietyksi ajaksi ristikkojen taakse täydelliseen toimettomuuteen ei ole välttämättä paras tapa sen ilmaisemiseen.

Omassa "tapauksessani" olin kuten monet tuhannet edistykselliset — ja liian monet vielä nytkin — ollut riittämättömästi selvillä vaaroista ja perustuslaillisista oikeuksistani viattomuuteni suojana silloin, kun FBI saapui kotiini ensi kerran v. 1947. Vastasin kaikkiin kuulustelijan kysymyksiin olettaen naivisti, että he pyrkivät totuuden selvillesaamiseen eivätkä kalastelleet "johtolankoja", jotka oikeusministeriön vääristyneissä aivoissa tislattaisiin minua ja muita vastaan käytettäväksi myrkyksi. Kadun katkerasti, että en lähettänyt poliittisen poliisin miestä kohteliaasti matkoihinsa, kuten jokaisen vastuuntuntoisen ihmisen tulisi tehdä. Mutta parempi on puolustaa perustuslakia myöhään kuin ei milloinkaan.

Brittiläinen vedenalainen lentohyökkäyksen kohteeksi

Melbourne. — Brittiläinen vedenalainen Aurochs saapui tukikohtaansa tänne keskiviikkona joudut tuaan toukokuun 17 päivänä lentohyökkäyksen kohteeksi Celebesin saaren lähellä. Vedenalaisen kapteeni kertoi joutuneensa konekiväärituleen kohteeksi.

"Heti kun kuulin konekiväärien äänen, annoin määräyksen sukeltaa" kertoi hän. "Olimme näkymättömissä noin 35 sekunnin kuluttua."

— Finn Bay, suomalaisten kalastajien asuinpaikka, sijaitsee Vancouverista n. 100 mailia luoteeseen Georgian salmen rannalla.

Naistenkerhon lahjavoitot jaettu

Sudburyn Naistenkerhon lahjavoittoliput nostettiin torstai-illalla sairaskomitean järjestämässä bingotilaisuudessa. Lahjavoitot jakautuivat seuraavasti: Ensimmäinen Aino Anttila No. 231, toinen Mary Mäki No. 62, kolmas Katherine Vähämaa No. 235, neljäs Pentti Penttilä No: 34 ja viides Hilja Smith No. 346.

Kerhon puolesta suuret kiitokset kaikille, jotka ostivat mainittuja lippuja ja siten antoivat aineellisen kannatuksensa NaistenKerhon työlle.

Samalla pyydetään, että ne henkilöt, jotka eivät olleet saapuvilla, voivat periä lahjavoittonsa Finnish-haalin talonmieheltä. — A.

Väinö Linnan kauluisat romaanit

MUSTA RAKKAUS

212 SIVUA - HINTA SID. $2.50

"Musta rakkaus" on romaani suuresta, tuhoavasta intohimosta, työläiskorttelissa tapahtuva Othellon-tarina. Kirjan päähenkilöinä ovat leskeksi jääneen työläisen alnoa tytär Marjatta ja varaton tekniikan opiskelija Pauli, jotka sattumalta tutustuttuaan rakastuvat toisiinsa sokeasti. Vastuuton, hölläsuinen Unto on kuitenkin tätä ennen kerran vietellyt kokemattoman Marjatan. Paulissa herää ensimmäisen huumauksen jälkeen epäilyksiä, jotka tytön onnistuu hätävalheilla valmentaa. Mutta kun Pauli pian saa kuulla asian oikean laidan, kehittyvät tapahtumat väkeväksi rakkauden, mustasukkaisuuden ja kuoleman tragediaksi.

TUNTEMATON SOTILAS

KANSANPAINOS KUVITETTUNA

443 SIVUA - HINTA SID. $1.75

Väinö Linnan kirja, TUNTEMATON SOTILAS, on Canadassa myyty eniten kuin mitään muuta Suomessa kustannettua kirjaa. Siitä huolimatta on sillä edelleenkin kysyntää täällä.

"Tuntematon sotilas" on epäilemättä merkittävä ja vaikuttava kirja. Se on rehellinen ja aito ja antaa sellaisen kuvan ihmisistä sodassa, että sen täytyy olla tosi.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited
Box 69 Sudbury, Ontario

KIRJOJEN Alennusmyynti

Hinnat laskettu 25%--50% asti

Joitakin tässä mainittuja kirjoja on varastossamme vain rajoitettu määrä, joten kiirehtikää tilaustanne ennen kuin ne loppuvat.

ODETTE JOYEUX:
LIIAN KAUNIS MORSIAN
251 SIVUA HINTA SID. $3.50 — ALENNETTU HINTA $2.60
Ranskassa viime aikoina kirjallista mainetta ja suuren yleisön suosiota runsain mitoin niittäneen naiskirjailijan Odette Joyeux'in "Liian kaunis morsian" on samalla kertaa humoristinen, runollinen ja elämänviisas romaani ihaillun mannekiinitytön elämän kahdesta ratkaisevasta päivästä.

W. SOMERSET MAUGHAM:
ELÄMÄLTÄ SE MAISTUI
233 SIVUA HINTA SID. $3.35 — ALENNETTU HINTA $2.50
Kirjailija Alroy Kear palaa halusta kirjoittaa kauniin ja ihanteellisen elämäkerran kuolleesta virkaveljestään tämän hyveellisen lesken toiveiden mukaisesti. Kear pyytää hyvää ystävääns Willie Ashendeniä kertomaan muistojaan niiltä ajoilta, jolloin hän tutustui kirjailija Driffieldiin tämän viettäessä onnellista elämää ensimmäisen vaimonsa kanssa. Pyyntö Driffieldin luona, iloiset kutsut, erilaisiin seurapiireihin kuuluvat ihmiset, hämäräperäiset tuttavuudet, riehakkaat kolttoset ja houkuttelevan Rosie-rouvan monet ihailijat.
Romaani on Maughamin tuotannon parhaimpia ja merkityksellisimpiä teoksia, jota tuntijat ovat vaatimalla vaatineet julkaistavaksi myös suomenkielellä.

MARTTA HAATANEN:
ILTARUSKO
170 SIVUA HINTA SID. $2.50 — ALENNETTU HINTA $1.90
Martta Haatasen uuden romaanin ympäristönä on pohjoinen kirkonkylä ja sen arkisen aherruksen keskipiste, sahalaitos, jonka vaiheilla myös teoksen tapahtumat pysyttelevät. Ester, romaanin päähenkilö, on sahan entisen isännöitsijän nuori leski; hänen miehensä isä on sen perustaja, ja Ester itse, leskeksi jäätyään, joutuu palaamaan sinne saman työpöydän ääreen, jonka hän kolmetoista vuotta aikaisemmin oli nuorena morsiamena jättänyt.

Sloan Wilson: HARMAAPUKUINEN MIES
282 SIVUA HINTA SID. $4.30 — ALENNETTU HINTA $3.20
Sloan Wilsonin menestysromaani HARMAAPUKUINEN MIES kertoo 34-vuotiaasta amerikkalaisesta Thomas Rathista, hänen perheestään, työstään ja ajatuksistaan. Tom Rath työskentelee New Yorkin keskustassa erään säätiön palveluksessa ja etsii uutta tointa saadakseen paremman palkan. Joka ilta hän palaa samalla junalla Connecticutin esikaupunkiin ja hänen sievä vaimonsa Betsy ja heidän kolme lastaan odottavat häntä asemalla.
Joskus Tom muistelee sodanaikaista elämäänsä, jossa Betsyllä ei ole mitään osuutta, ja Mariaa, kaunista italialaistyttöä, jonka kanssa hän on viettänyt elämänsä onnellisimmat kuukaudet.

Richard Hughes: RAJUMYRSKY JAMAIKASSA
225 SIVUA HINTA SID. $4.25 — ALENNETTU HINTA $2.95
Romaani kertoo Jamaikassa asustavan englantilaisen perheen lasten elämästä mitä merkillisimmissä olosuhteissa viime vuosisadan lopulla. Lapset nauttivat villistä ja huolettomasta elämästään tropiikissa, mutta vaarallisen rajumyrskyn pelästyttämät vanhemmat päättävät lähettää heidät Englantiin kouluun. Matkan varrella merirosvot ryöstävät laivan ja saavat — vasten tahtoaan — lapset vangeikseen.
"Ihailtava romaani, eloisa, jännittävä, hertullinen ja sukkela. Merkillisyys ei siinä ole koskaan liioiteltua; kerronta on yhtä asiallista kuin lumoavaakin." — Cyril Connolly.

Pearl S. Buck: LAPSI JOKA EI VARTU
72 SIVUA HINTA SID. $2.25 — ALENNETTU HINTA $1.70
lapsi, joka ei milloinkaan tule kehittymään normaaliksi, on Pearl S. Buckin oma, hänen ainoa oma lapsensa. Tytär syntyi kirjailijan nuoruusvuosina Kiinassa, ja vasta hänen ollessaan kolmivuotias kauhea totuus hiljalleen selvisi äidille. Aikoi vaellus lääkärin luota toisen luo, kuluttava avun etsintä, joka päättyi vasta viimeisen toivonkipinän sammuttua. Silloin oli pakko katsoa totuutta suoraan silmiin, unohtaa kaikki lapseen kohdistuva luonnollinen tunnianhimo ja yrittää tehdä hänet onnelliseksi sijoittamalla hänet sopivaan, ystävälliseen ja vapaaseen ympäristöön.

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO